

T.C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı

Müzik Eğitimi Bilim Dalı

Yüksek Lisans Tezi

**YAYGIN EĞİTİM KURUMLARINDA VERİLEN BAĞLAMA EĞİTİMİNDE
KARŞILAŞILAN SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ**

Yalçın KIZILKAN
ORCID: 0009-0000-2729-8730

Danışman
Doç. Dr. Yakup AKSOY
ORCID: 0000-0002-9243-0133

Konya –2025

ÖN SÖZ (TEŞEKKÜR)

Eğitim, hayatın her alanında yanımızda bizimle olan üzerinde önemle durulması gereken bir alandır. Bir toplumun gelişebilmesi, büyüebilmesi ve refah düzeyi yüksek bir şekilde yaşayabilmesi için o toplumun eğitim düzeyinin üst seviyede olması gerekmektedir. Bu anlayışla meslek hayatına başladığım günden bu yana başarılı, çalışkan, dürüst ve kariyerleri yüksek öğrenciler yetiştirmeye çalıştım. Hazırlanan bu çalışmanın da öğrencilerimin geleceklerine ışık tutacağına inanıyorum. Yüksek lisans tezi olarak hazırlanan bu çalışmanın amacı öğrencilerimizin bağlama eğitiminde ve öğretiminde yaşamış oldukları problemleri ortaya çıkarmak ve bu problemlerin çözümünü ortaya koyarak öğretmenler ve öğrencilerin bağlama derslerindeki başarısını arttırmaktır. Çalışma, Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı bünyesinde gerçekleştirilmiştir.

Evlilik hayatım boyunca varlığıyla her zaman bana güç veren, desteklerini hiçbir zaman esirgemeyen sevgili eşim Pınar ONAT KIZILKAN'a, bu süreçte zamanlarından çaldığım sevgili kızım Alya'ya ve sevgili oğlum Asrın'a, yüksek lisans tez çalışmamın her aşamasında tecrübesiyle ve bilgisiyle her zaman bana destek olan, görüş ve önerilerinden faydalandığım tez danışmanım sayın Doç. Dr. Yakup AKSOY' a çok teşekkür ederim.

Yalçın KIZILKAN

Temmuz 2025

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ (TEŞEKKÜR)	ii
TEZ ÇALIŞMASI ORJİNALLİK RAPORU	v
BİLİMSEL ETİK BEYANNAMESİ	vi
KISALTMALAR	vii
ŞEKİLLER LİSTESİ	viii
TABLolar LİSTESİ	ix
ÖZET	x
ABSTRACT	xi
1.1. Problem Durumu	3
1.2. Araştırmanın Amacı	4
1.3. Araştırmanın Önemi	5
1.4. Sayıtlar (Varsayımlar)	5
1.5. Sınırlılıklar	5
1.6. Tanımlar	5
2. ALAN YAZIN	7
2.1. Araştırmanın Kuramsal Çerçevesi	7
2.1.1. Eğitim	7
2.1.2. Formal Eğitim	8
2.1.3. İnformal Eğitim	8
2.1.4. Örgün Eğitim.....	9
2.1.5. Yaygın Eğitim	10
2.2. Müzik Eğitimi Türleri	12
2.2.1. Genel Müzik Eğitimi	12
2.2.2. Profesyonel, Mesleki Müzik Eğitimi.....	13
2.2.3. Özenen müzik eğitimi.....	13
2.2.4. Çalgı Eğitimi	15
2.2.5. Bağlama Eğitimi.....	16
2.3. İlgili Araştırmalar	17
3. YÖNTEM	23
3.1. Araştırmanın Modeli	23
3.2. Araştırmanın Çalışma Grubu	24
3.3. Veri Toplama Araç ve/veya Teknikleri	25
3.4. Verilerin Toplanması.....	26
3.5. Verilerin Analizi	26
4. BULGULAR	28

4.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular	28
4.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular	35
4.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular	37
5. TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER	41
5.1. Tartışma ve Sonuç	41
5.2.Öneriler	44
KAYNAKÇA	46
EKLER	51
EK-1 Etik Kurul Onayı	51
EK-2 MEB Araştırma İzni	52
EK-3 Enstitü Yönetim Kurulu Kararı	53
EK-4 Gönüllü Katılımcı Onay Formu	54
EK-5 Araştırma Soruları	55
Kurum Yöneticilerine Yönelik Araştırma Soruları	56
Bağlama Öğretmeni/Usta Öğreticilere Yönelik Araştırma Soruları	57
Bağlama Öğrencilerine Yönelik Araştırma Soruları	58

TEZ ÇALIŞMASI ORJİNALLİK RAPORU

“Yaygın Eğitim Kurumlarında Verilen Bağlama Eğitiminde Karşılaşılan Sorunlar ve Çözüm Önerileri” başlıklı tez çalışmamın toplam 58 sayfalık kısmına ilişkin, 18.07.2025 tarihinde tez danışmanım tarafından “Turnitin” adlı intihal tespit programından aşağıda belirtilen filtrelemeler uygulanarak alınmış olan orijinallik raporuna göre, tezimin benzerlik oranı %29 olarak belirlenmiştir.

Uygulanan filtrelemeler:

1. Tez çalışması orijinallik raporu sayfası hariç
2. Bilimsel etik beyannamesi sayfası hariç
3. Önsöz hariç
4. İçindekiler hariç
5. Simgeler ve kısaltmalar hariç
6. Kaynaklar hariç
7. Alıntılar dahil
8. 7 kelimedenden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç

Necmettin Erbakan Üniversitesi Tez Çalışması Orijinallik Raporu Uygulama Esaslarını inceledim ve tez çalışmamın, bu uygulama esaslarında belirtilen azami benzerlik oranının (%30) altında olduğunu ve intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

18.07.2025

Doç. Dr. Yakup AKSOY

Yalçın KIZILKAN

BİLİMSEL ETİK BEYANNAMESİ

Bu tezin tamamının kendi çalışmam olduğunu, planlanmasından yazımına kadar tüm aşamalarında bilimsel etiğe ve akademik kurallara özenle riayet edildiğini, tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez hazırlama kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel kurallara uygun olarak atıf yapıldığını ve bu kaynakların kaynaklar listesine eklendiğini beyan ederim.

Yalçın KIZILKAN

KISALTMALAR

BÖ: Bağlama öğrencisi

KY: Kurum yöneticisi

UÖ: Usta öğretici

MEB: Millî Eğitim Bakanlığı

HEM: Halk Eğitim Merkezi

AKMEK: Aksaray Meslek Edindirme Kursları

KOMEK: Konya Meslek Edindirme Kursları

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 4.1. Bağlama Öğrencilerinin Cevap Dağılımları	29
Şekil 4.2. Kurum Yöneticilerinin Verdikleri Cevapların Dağılımı	36
Şekil 4.3. Usta Öğreticilerin Verdikleri Cevapların Dağılımları.....	38

TABLULAR LİSTESİ

Tablo 3. 1. Katılımcıların Demografik Özellikleri.....	24
Tablo 3. 2. Katılımcıların Demografik Özellikleri (Devamı)	25
Tablo 4. 1. Paydaşların bağlama eğitimi alırken karşılaştıkları sorunlara yönelik görüşleri	28
Tablo 4. 2. Paydaşların kurslarının açılması ve yürütülmesi hususunda yaşanan sorunlara yönelik görüşleri	35
Tablo 4. 3. Paydaşların kurslarının açılması ve yürütülmesi hususunda yaşanan sorunlara yönelik görüşleri (Devamı).....	36
Tablo 4. 4. Paydaşların bağlama eğitimi sırasında usta öğreticilerin yaşadıkları sorunlara yönelik görüşleri	38

ÖZET

Necmettin Erbakan Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı
Müzik Eğitimi Bilim Dalı
Yüksek Lisans Tezi

YAYGIN EĞİTİM KURUMLARINDA VERİLEN BAĞLAMA EĞİTİMİNDE KARŞILAŞILAN SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Eğitim olgusu çok eski dönemlerden beri var olan, hemen hemen her disiplinde önemli bir yere sahip olan bir olgudur. Eğitimin önemli alanlarından birisi de müzik eğitimidir. Müzik eğitimi işitsel, zihinsel ve psikomotor özelliklerin ortak noktasında meydana gelmektedir. Bunlardan birisi de bağlama eğitimidir. Bağlama, Türk halk müziği ve kültürünün önemli bir unsuru olarak, bireylerin müzikal ve sanatsal gelişimine katkıda bulunurken, kültürel mirasın korunmasında da kritik bir rol oynamaktadır. Bağlama eğitimi birçok alanda uygulanabildiği gibi yaygın eğitim alanında da sürdürülmektedir. Ancak, her alanda olabileceği gibi yaygın eğitim kurumlarında da bağlama eğitimi sırasında çeşitli yapısal ve işlevsel sorunlar yaşanabilmektedir. Bu çalışmanın amacı, yaygın eğitim kurumlarında verilen bağlama eğitimi sürecinde karşılaşılan sorunları inceleyerek çözüm önerileri sunmaktır. Araştırmanın çalışma gurubunu, 2024-2025 Eğitim-Öğretim yılı içerisinde, Aksaray ilindeki yaygın eğitim kapsamında bağlama eğitimi veren kurum ve kuruluşlar oluşturmaktadır. Çalışma gurubuna, amaçlı örnekleme yöntemi uygulanmış, Aksaray Merkez Halk Eğitim Merkezi, belediye ve özel eğitim kurumlarında bulunan 30 kursiyer, 4 yönetici ve 6 usta öğreticilerden oluşan toplam 40 katılımcı ile çalışılmıştır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden fenomenolojik yaklaşım yöntemi kullanılmıştır. Betimsel analiz tekniğinin işe koşulduğu çalışmada veriler, yarı yapılandırılmış görüşme formuyla toplanmıştır. Bu görüşmeler her bir paydaş için 30 dakika sürmüştür. Veriler detaylı bir şekilde incelenerek bağlama eğitimini etkileyen faktörler belirli bir tema ve alt temada, tablo halinde ve şekil olarak sunulmuş, katılımcıların doğrudan alıntılarına da yer verilmiştir. Çalışmanın sonucunda paydaşlardan alınan veriler ışığında bağlama eğitimi sorunlarıyla ilgili fiziksel ortam, materyal eksikliği, müfredat durumu, öğretim teknikleri, öğrenci bazlı sorunlar, yürütme ve güvenlik sorunları, usta öğretici ve öğretmen kaynaklı sorunlar tespit edilmiş ve bu alanda çözüm önerileri sunulmuştur. Aksaray ilinde yapılan bu çalışmanın diğer illerde de yapılabileceği, sonuçlarının yaygın eğitim kurumlarında verilen bağlama eğitimine, bu kurumların bütünsel olarak her anlamda kendilerini geliştirmelerine ve tüm paydaşlara olumlu anlamda katkı sağlayacağı düşünülmektedir. İlgili kurum ve kuruluşlar kendi aralarında kısa ve uzun vadeli bir planlama yaparak tüm paydaşlar ile iş birliği içerisinde, tüm bu olumsuzlukların ve eksikliklerin giderilmesi konusunda çalışmalar yaparak sürece olumlu bir katkı sağlayabilecekleri önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yaygın eğitim, Müzik eğitimi, Özenen eğitim, Çalgı eğitimi, Bağlama eğitimi.

ABSTRACT

Necmettin Erbakan University, Institute of Educational Sciences
Department of Fine Arts Education
Department of Music Education
Master's Thesis

PROBLEMS ENCOUNTERED IN BAGLAMA EDUCATION IN NON-FORMAL EDUCATION INSTITUTIONS AND SOLUTION SUGGESTIONS

The phenomenon of education has existed since ancient times and has an important place in almost every discipline. One of the important areas of education is music education. Music education occurs at the common point of auditory, mental and psychomotor characteristics. One of these is baglama education. Baglama, as an important element of Turkish folk music and culture, contributes to the musical and artistic development of individuals and plays a critical role in the preservation of cultural heritage. Baglama education can be applied in many areas and is also continued in the field of non-formal education. However, as in every field, various structural and functional problems can be experienced during baglama education in non-formal education institutions. The aim of this study is to examine the problems encountered in the process of baglama education given in non-formal education institutions and to offer solution suggestions. The study group of the research consists of institutions and organizations providing baglama education within the scope of non-formal education in Aksaray province in the 2024-2025 Academic Year. The study group was studied with a purposeful sampling method, and a total of 40 participants, consisting of 30 trainees, 4 administrators and 6 master trainers from Aksaray Central Public Education Center, municipality and private educational institutions, were included. The phenomenological approach method, one of the qualitative research methods, was used in the study. In the study where the descriptive analysis technique was employed, data were collected with a semi-structured interview form. These interviews lasted 30 minutes for each stakeholder. The data were examined in detail and the factors affecting baglama education were presented in a specific theme and sub-theme, in a table and as a figure, and direct quotes from the participants were also included. As a result of the study, in the light of the data received from the stakeholders, problems such as physical environment, lack of materials, curriculum status, teaching techniques, student-based problems, implementation and security problems, master trainer and teacher-related problems related to baglama education were identified and solution suggestions were presented in this area. It is thought that this study conducted in Aksaray province can be conducted in other provinces as well, and its results will contribute positively to the baglama education provided in widespread educational institutions, to the holistic development of these institutions in every sense and to all stakeholders. It can be suggested that relevant institutions and organizations can make a positive contribution to the process by working on eliminating all these negativities and deficiencies in cooperation with all stakeholders by making short- and long-term plans among themselves.

Keywords: Non-formal education, Music education, Self-centered education, Instrument education, Baglama education.

BÖLÜM 1

1. GİRİŞ

Eğitim yüzyıllardır var olan bir olgudur. Hemen hemen her alanda kullanılan ve istendik hareketlerin ve davranışların kalıcılığını sağlamada ilk basamaklardan birisi olan eğitim, yıllarca çeşitli yöntem ve tekniklerle uygulanmış ve teknolojik gelişmelerin etkisi ile de evrimleşerek günümüze değin ulaşmıştır. Eğitimin belirli bir yöntem ve tekniği vardır ki; bu teknik ve yöntemler eğitim alanına göre öznel bir özellik kazanabilir.

Eğitimin değiştirici ve yönlendirici işlevi yüzyıllardır süregelen bir olgudur. Dünyanın hemen her ülkesinde eğitim sistemlerinin başlıca amaçları arasında toplumun maddi ve manevi kültürünü benimseyen ve geliştiren, toplumla uyumlu bireyler yetiştirmek yer alır. Nitekim toplumlar yeni nesillere kültürlerini ve bilgi birikimlerini aktararak onları genel amaçta insanlığa, özelde ise toplumlarına ve kendilerine faydalı birer birey olarak yetiştirmek isterler (Bakır, 2015).

Dünyayı saran hızlı gelişmeler ile birlikte örgün eğitimin bireyin yaşamında yeterli olmadığı görülürken, hayat boyu eğitim düşüncesi ile yaygın eğitim programlarına da gereksinim duyulmaktadır. Yaygın eğitimle beraber normal eğitim dışında arzu edilen alanlarda eğitimler verilmektedir.

Yaygın eğitim, örgün eğitimin yanında veya dışında düzenlenen tasarlanmış, planlı ve programlı faaliyetlerin tümünü kapsamaktadır. Yaygın eğitimin, bir bakıma örgün eğitimin tamamlayıcısı ve ulusal kalkınma amaçlarının yardımcısı olduğu düşünülmektedir. Yaygın eğitimin, fertlerin sadece hayatlarını kazanmak için değil, hayat üsluplarını daha mükemmel bir hale getirmeleri için de gerekli olan bilgilerin verilmesi hedefini güttüğü ifade edilmektedir (Kuvan, 2008).

Yaygın eğitim, bireylere örgün eğitimin dışında öğrenme fırsatları sunarak, onların kişisel gelişimlerini, mesleki becerilerini ve toplumsal katılımlarını artıran önemli bir eğitim modelidir. Hayat boyu öğrenme anlayışıyla desteklenen bu sistem, bireylerin eğitimine süreklilik kazandırarak, onların sürekli değişen dünyaya uyum sağlamalarına yardımcı olur. Özellikle dijitalleşme ve uzaktan eğitim teknolojilerinin gelişimi ile birlikte, yaygın eğitim

uygulamalarının daha erişilebilir hale gelmesi, bireylerin eğitim olanaklarından daha geniş ölçekte faydalanmasını sağlamaktadır.

Çok uzun zamanlardan beri süre gelen eğitimin kullanım alanlarından birisi de müzik eğitimidir. Müzik eğitiminin sayısız dallarından birisi olan çalgı eğitimi de çalışmanın asıl eksenini oluşturmakta olup günümüzde uygulanaşı ile ilgili tartışmalar halen devam etmektedir. Çalgı eğitiminin alt basamağı olarak düşünölen bağlama eğitimi de köklü bir geçmiş ve geleneğe sahiptir ve halen bu konudaki tartışmalar devam etmektedir.

Yaygın eğitim; örgün eğitim sistemine hiç girmemiş veya hali hazırda eğitimine devam eden ya da eğitimini yarım bırakmış vatandaşlara okuma-yazma öğretmek; eksik eğitimlerini tamamlamaları için bilimsel, sosyo-ekonomik ve kültürel gelişimlere uyum sağlamlarına yönelik sürekli eğitim imkânları sunmak; milli değerleri özendirici, koruyucu nitelikte eğitim yapmak; yardımlaşma ve örgütlenme anlayışını ve boş vakitleri kaliteli şekilde değerlendirme alışkanlığı kazandırmak; ekonomiyi desteklemek için istihdam politikalarına uygun meslekler ve mesleki bilgi ve beceriler kazandırmak için kısa süreli ve kademeli eğitimler uygulamayı amaçlamaktadır. Söz konusu amaçlar gereğince günümüzde genel, mesleki ve teknik alanda açılan kurslarda görev alan resmi, özel ve gönüllü kuruluşların çalışmaları Millî Eğitim Bakanlığınca koordine edilmekte ve ilgili yönetmeliklerle yaygın eğitim programları düzenlenmektedir (MEB, 1973).

Geçmişten günümüze, eğitim alanında sayısız gelişmeler yaşanmış ve bu değişiklikler uygulandıkları alanlara intikal etmiştir. Müzik her ne kadar işitsel, ruhsal ve soyut bir oluşum gibi görünse de temeli birçok alanda olduğu gibi bilimsel alt yapıya sahiptir. Bu sebeple müzik eğitimi kapsamında da çeşitli eğitim stratejileri belirlenmiş ve kullanılmıştır. Buna da genel kapsamıyla “müzik eğitimi” diyebiliriz.

“Genel müzik eğitimi lisansüstü eğitim – öğretim dışındaki tüm kademelerde verilmektedir. Okul öncesi ve ilköğretim dönemlerinde zorunlu olarak verilen genel müzik eğitimi, orta öğretimde zorunlu seçmeli ders olarak yürütölmektedir. Lisans düzeyinde de mesleki eğitim fakültelerinin çocuk gelişimi bölümlerinin “anaokulu öğretmenliği eğitimi” ve “çocuk gelişimi ve eğitimi” anabilim dallarında, eğitim fakültelerinin “sınıf öğretmenliği”, “okul öncesi öğretmenliği” ve “özel eğitim öğretmenliği” bölümlerinde genel müzik eğitimi verilmektedir (Özdek A. , 2012).

Bağlama, Türk müziğinde çok önemli bir yere sahip olan ve köklü bir tarihsel geçmişe uzanan bir çalgıdır. Hem solo hem de toplu icralarda önemli bir yere sahip olan bağlama, Türk halk müziğinin en belirgin çalgılarından biri olmasının yanı sıra, farklı kültürel bölgelerde de yaygın olarak kullanılmaktadır. Kendine has bir tınıya sahip olan bu çalgı, seslerinin zenginliği ve ifade gücüyle dinleyicileri etkileyen bir özelliğe sahiptir. Bağlamanın yapısı, çalım teknikleri ve tarihsel gelişimi, Türk müziği içinde önemli bir araştırma alanı oluşturur.

Bağlama, Türk halk müziğinin temelini oluşturan, tarihî ve kültürel bir değere sahip enstrümanlardan biridir. Türk halk kültürünün zenginliğini ve çeşitliliğini yansıtan bağlama, aynı zamanda bireylerin sanatsal gelişimini destekleyen önemli bir eğitim aracıdır. Bu bağlamda, yaygın eğitim kurumlarında verilen bağlama eğitimi, halk müziğinin korunması, genç nesillere aktarılması ve kültürel sürekliliğin sağlanması açısından kritik bir role sahiptir. Günümüzde bağlamanın eğitsel ve sanatsal değeri hem geleneksel müzik kültürünün devamlılığını sağlaması hem de modern müzikle entegrasyonundaki esnekliğiyle öne çıkmaktadır. Bu açıdan bağlama, sadece bir müzik enstrümanı değil aynı zamanda Türk kültürel ve dini mirasının sürdürülebilirliğini temin eden bir araç olarak değerlendirilmektedir. Yaygın eğitim kurumları, bireylerin herhangi bir yaşta öğrenim görmesine olanak tanıyan ve toplumun her kesimine hitap eden eğitim birimleridir. Bu kurumlarda bağlama eğitimi, genellikle kurslar aracılığıyla verilmekte olup, bireylerin müzikal yetkinlik kazanmalarını hedeflemektedir. Ancak, yaygın eğitim kurumlarındaki bağlama eğitimi çeşitli problemlerle karşı karşıya kalmaktadır. Bu problemler hem eğitim sürecinin etkinliğini azaltmakta hem de öğrenim hedeflerine ulaşmayı zorlaştırmaktadır (Dursun, & Dursun, 2022).

1.1. Problem Durumu

Ülkemizde halk eğitim merkezleri ya da belediyelerin açtığı kurslar ve şahısların açtığı özel müzik kursları yaygın eğitim veren kuruluşlardandır. Bu kuruluşlarda verilen müzik eğitimi, müzik eğitiminin bir türü olan özengen müzik eğitimi olarak nitelendirilebilir. Özengen müzik eğitimi kısaca insanların ilgi ve arzularına yönelik, yetenek ve becerileri doğrultusunda tatmin olmalarını hedefleyen, oldukları seviyelerini daha da geliştirmeye yönelik uygulanan bir müzik eğitimi çeşididir. Bu bağlamda, bireylerin ilgi duydukları ve hobi amaçlı katılmak istedikleri programlara yönelik eğitim hizmeti sunan Halk Eğitim

Merkezleri'nde de özengen müzik eğitimi kapsamında bir eğitim verildiği düşünülmektedir (Ürün , 2015).

Halk eğitim merkezleri, belediyeler ve özel müzik kurslarında verilen müzik eğitiminin bir boyutu olan çalgı eğitiminin bir alt boyutunu da bağlama eğitimi oluşturmaktadır. Bu kuruluşlarda bağlama eğitimine katılan kursiyerlerin beklenti ve memnuniyetleri ya da karşılaşılan sorunlar merak edilen konuların başında gelmektedir.

Konu ile ilgili alan yazın incelendiğinde, amatör müzik eğitimi veren kurumlarda temel bağlama eğitiminde karşılaşılan problemler ve çözüm önerilerine ilişkin İnce (2021), temel bağlama eğitimine katılan 132 öğrenciye anket çalışması uygulayarak, kursiyerlerin ön bilgilerini ölçmüş hem müzik eğitimcilerinin hem de öğrencilerin vermiş olduğu bilgiler doğrultusunda problemler tespit etmiş ve bu problemlere yönelik çözüm önerileri sunmuştur. Yine alan yazın incelendiğinde Gülaçar (2021) yüksek lisans tezinde; halk eğitim merkezi tarafından bağlama eğitimine yönelik bir kaynak verilmediğini, bu doğrultuda usta öğreticilerinde çözüm üretebilmek adına kendi oluşturduklarını, etütlerden ve farklı kaynaklardan yararlanmaya çalıştıklarını, ayrıca gösterip yaptırma yöntemini kullandıklarını tespit etmiştir. Alan yazında yaygın eğitim kurumlarında verilen bağlama eğitimine ilişkin literatür gün geçtikçe artmasına rağmen daha fazla çalışmaya ihtiyaç duyulmaktadır. Bu bağlamda; yaygın eğitim kurumlarında verilen bağlama eğitiminde karşılaşılan sorunların idareci, öğretmen ve öğrenci perspektifinden belirlenmesi ve bu sorunlara ilişkin çözüm önerileri getirilmesi önem arz etmektedir. Bundan hareketle araştırmanın problem cümlesi; “Yaygın eğitim kurumlarında verilen bağlama eğitiminde karşılaşılan sorunlar nelerdir?” şeklinde oluşturulmuştur. Araştırmanın alt problemleri ise şu şekildedir;

1. Yaygın eğitim kurumlarında verilen bağlama eğitiminde öğrencilerin yaşadığı sorunlar nelerdir?
2. Yaygın eğitim kurumlarında yürütülen bağlama kurslarının açılması ve yürütülmesi hususunda yaşanan sorunlar nelerdir?
3. Bağlama eğitimi sırasında usta öğreticilerin yaşadığı sorunlar nelerdir?

1.2. Araştırmanın Amacı

Yaygın eğitim kurumlarında verilen özengen müzik eğitiminin önemli bir boyutuna da bağlama eğitimi almaktadır. Bu kurslar da verilen bağlama eğitimi ile çocuk, yetişkin, yaşlı birçok insan müzik ve bağlama eğitimine ulaşmaktadır. Araştırmada, bağlama eğitiminin

mevcut durumu analiz edilerek, bu süreçte karşılaşılan temel sorunların nedenleri ve etkileri ortaya konulmuştur. Bu çalışmada; Aksaray ilindeki yaygın müzik eğitimi kurumları kapsamında verilen, bağlama eğitiminde karşılaşılan sorunların tespit edilmesi ve niteliği arttırmaya dönük çözüm önerilerinin getirilmesi amaçlanmıştır.

1.3. Araştırmanın Önemi

Bu araştırmanın, yaygın eğitim kurumlarında verilen bağlama eğitiminde karşılaşılan sorunları saptaması ve çözüm önerilerinin getirilmesi açısından önemli olduğu düşünülmektedir. Bu çalışmanın alan yazındaki boşluğa katkı sunması, bundan sonraki çalışmalara kaynak olması, yaygın eğitim kurumlarında verilen bağlama eğitiminde ki sorunları dile getirmesi ve bu sorunlara ilişkin çözüm önerilerini sunarak niteliği arttırmaya ilişkin katkı sağlayacağı düşünülmüştür.

1.4. Sayıtlar (Varsayımlar)

Araştırmaya katılan paydaşların görüşme yapılan sorular üzerindeki görüşlerini objektif bir şekilde cevapladıkları varsayılmıştır.

1.5. Sınırlılıklar

Bu çalışma, 2024-2025 eğitim-öğretim yılında, Aksaray ilindeki yaygın eğitim kurumlarında yer alan Halk eğitim merkezlerini, Aksaray belediyesinin bağlama kurslarını, iki özel müzik kursunu, bu kurum ve kurslarda görev yapan 4 kurum idarecisini,6 bağlama öğretmeni/usta öğreticiyi ve 30 bağlama öğrencisini kapsamaktadır.

1.6. Tanımlar

Bu bölümde, araştırma kapsamında kullanılan bazı terimler açıklanmıştır;

Yaygın eğitim; örgün eğitimin yanında veya dışında düzenlenen formal eğitim faaliyetlerinin tümünü kapsar. Yaygın eğitimde belirli bir yaş sınırı yoktur. Her yaş grubu için (çocuk, genç, yetişkin vb.) yaygın eğitim faaliyetleri düzenlenebilmektedir (Fidan & Erden, Eğitime Giriş, 1998).

Halk eğitim; Bireylerin öğrenme faaliyetlerinin hayat boyu devam etmesi ve bu sürecin devlet eliyle gerçekleştirilmesi amacına hizmet eden, ülkemizdeki yaygın eğitim kurumlarını ifade etmek için kullanılmaktadır (Acun, 2015).

Özengen (amatör) müzik eğitimi, öğrenmeye istekli olan bireylere zevk ve doyum sağlamak için gerekli müziksel davranışları kazandırmayı amaçlamaktadır. Herhangi bir

düzeyde olabilir ve seçmelidir. Örgün eğitim içinde, eğitsel kol çalışmaları ile seçmeli ses ve çalgı toplulukları ile bireysel ve toplu müzik kursları ile gerçekleşir. Yaygın eğitimde ise özel kuruluşların düzenledikleri kurslar, özel dersler, konserler, festivaller, yarışmalar özengen eğitim için oldukça önemli bir yere sahiptir (Uçan, Müzik Eğitimi, 2005).

BÖLÜM 2

2. ALAN YAZIN

Bu bölümde araştırmanın problemine bağlı olarak yapılan özgün literatür taraması kapsamında “Eğitim Türleri ve Bağlama Eğitimi” ve bu bağlamda yapılmış olan çalışmalar ile ilgili kavramsal çerçeve yer almaktadır.

2.1. Araştırmanın Kuramsal Çerçevesi

Bu bölümde araştırmanın kuramsal çerçevesine değinilmiştir.

2.1.1. Eğitim

Eğitim, bireylerin bilgi, beceri ve değerler kazandığı, toplumsal ve kültürel gelişimlerini şekillendiren temel bir süreçtir. İnsanlık tarihinin her döneminde önemli bir rol oynamış olan eğitim, toplumsal yapıları güçlendiren ve bireylerin potansiyellerini en üst düzeye çıkarmalarını sağlayan bir araçtır. Günümüzde eğitim, sadece bireylerin mesleki ve akademik başarılarıyla değil, aynı zamanda toplumsal sorumluluklar, insan hakları ve sosyal adalet gibi evrensel değerlerle de şekillenmektedir. Bu bağlamda, eğitim süreci, yalnızca bilgi aktarımından ibaret olmayıp, bireylerin eleştirel düşünme, yaratıcı problem çözme ve empati kurma gibi becerileri kazandığı, sürekli gelişen dinamik bir alandır.

Eğitim, insanlığın başlangıcından beri var olan ve insanlığa hizmet eden önemli bir süreçtir. Eğitim, ilk insanla ilişkilendirilen ve insan yaşamının tüm boyutlarını kapsayan olgudur (Töremen, 2014). Eğitimin sonunda amaç, insanlara yeni davranışlar öğretmektir. Eğitim, kişinin davranışında arzu edilen davranış değişikliklerini bilinçli olarak ve kendi deneyimi yoluyla gerçekleştirme sürecidir. Bu tanımdan da anlaşılacağı üzere öğrenme süreci ve bireysel davranışların değiştirilmesi eğitimin gerekli ilkeleri arasında yer almaktadır. Eğitimle ilgili planlanan tüm faaliyetler, belirli hedeflere ulaşmayı ve belirli işlevleri yerine getirmeyi amaçlamaktadır (Şişman, 2007).

Bu hedefe uygun olarak düzenli ve planlı bir şekilde eğitim yapılmalıdır. Eğitimin insanların gereksinimlerini ve değerlerini karşılamaya yönelik olduğu gerçeğini anlamamız ve bunu dikkate almamız gerekmektedir. En genel anlamıyla eğitim, bireyleri belirli hedeflere ulaşmaya hazırlama sürecidir. Eğitimin, modern anlayışa göre fiziksel ve ruhsal olarak sağlam olabilecek, ayrıca toplumsal ilişkilerinde de başarılı ve etkin olabilecek bireyler yetiştirmeyi amaçladığı belirtilmektedir. Öte yandan sadece toplumun kendi içinde oluşmuş olan şartlarına

uyumlu bireyler yetiştirmek değil, aynı zamanda bireylerin hem kendi hem de toplumun gelişimine katkı sağlayabileceği bir şekilde yetiştirilmesini hedeflediği ifade edilmektedir (Yeşilyaprak, 2012).

2.1.2. Formal Eğitim

Eğitim, bireylerin bilgi, beceri, tutum ve değerler kazanmasını sağlayan, toplumsal gelişimin temel taşlarından biri olarak kabul edilen bir sũreçtir. Bu sũreç, bireyin hem kişisel gelişimini hem de topluma uyum sağlamasını hedefler. Eğitim, tarih boyunca farklı biçimlerde varlığını sũrdũrmũř ve toplumsal yapının değişmesine bağlı olarak evrim geçirmiştir. Gũnũmũzde eğitim, daha sistematik ve kurumsal bir hale gelmiş olup özellikle formal eğitim kavramı çerçevesinde şekillenmiştir.

Formal eğitim, belirli bir program çerçevesinde, eğitim kurumları aracılığıyla verilen planlı ve yapılandırılmış bir eğitim tũrũdũr. Okul öncesinden başlayarak ilkokul, ortaokul, lise ve yũksek ğretim dũzeylerine kadar devam eden bu sũreç, bireylerin akademik ve mesleki yetkinlikler kazanmasını amaçlar. Eğitimin bu kurumsal biçimi, öğretmenler, mũfredatlar, değerlendirme sistemleri ve belirli öğrenme hedefleri ile desteklenir. Modern toplumlarda formal eğitim, bireylerin sosyalleşmesini, eleştirel dũřũnme becerisi kazanmasını ve iş gũcũne donanımlı bir şekilde katılmasını sağlayan en önemli mekanizmalardan biri olarak g rũlmektedir.

Formal eğitim, planlı bir şekilde önceden hazırlanmış programları ğretim yoluyla sunmayı amaçlamaktadır. Bu eğitim sũrecinin planlama, g zlemlene ve uygulanmasının ğretmen tarafından yapıldığı ifade edilmektedir. Okullarda verilen eğitimin formal eğitim olduğu belirtilmektedir. Okul dışında yaygın eğitim kurumlarından biri olan ve bireylerin topluma ayak uydurmalarına yardımcı olma, nitelikli ve daha verimli bireyler yetiştirmeyi amaçlayan Halk Eğitim Kurumları'nın da formal eğitim verdiği bilinmektedir. Gũnũmũzde formal eğitimin, rgũn eğitim ve yaygın eğitim şeklinde iki ayrı sistemde ele alındığı g rũlmektedir (Fidan, 2012).

2.1.3. İnfomal Eğitim

İnfomal eğitim, bireylerin belirli bir program veya kurumsal çerçeve olmaksızın, gũnlũk yaşam deneyimleri, sosyal etkileşimler ve çevresel fakt rler aracılığıyla edindiği bilgi ve becerileri ifade eder. Aile içinde öğrenilen değerler, arkadaş gruplarından edinilen beceriler, iş ortamında kazanılan pratik bilgiler ve internet, medya gibi kaynaklar aracılığıyla

elde edilen bilgiler informal eğitimin en yaygın örneklerindedir. Bu eğitim biçimi, bireyin sürekli olarak öğrenme sürecinde olmasını sağlar ve resmi eğitimden bağımsız olarak kişinin kendini geliştirmesine olanak tanır.

İnformal eğitim, insanların yaşamlarında kendiliğinden gelişen bir süreci ifade etmektedir. Formal eğitimde olduğu gibi önceden hazırlanmış belirli bir plan ve program çerçevesinde değil aksine gelişigüzel bir şekilde oluştuğu düşünülmektedir. Bireylerin, yaşamlarında farkında olmadan etkileşim içerisinde buldukları kişilerden yeni şeyler öğrenebildikleri görülmektedir. Çocukların, arkadaşları ile oynarken veya gençlerin çevresindeki akranları ile etkileşimleri sonucu dayanışmayı, anlaşmayı, yardımlaşmayı ve topluma uygun bireyler olmayı öğrenebilmeleri, informal eğitim olarak ifade edilmektedir. Bu tür öğrenmelerin ailede, iş yerlerinde, sokakta, caddede, okulda özetle her yerde insan hayatının akışında kendiliğinden meydana geldiği görülmektedir (Fidan, 2012).

2.1.4. Örgün Eğitim

Örgün eğitim, belirli bir müfredat çerçevesinde ve planlı bir şekilde gerçekleştirilen, öğretmenler ve öğrencilerin aynı ortamda bulunduğu, genellikle yüz yüze yapılan eğitim türüdür. Bu eğitim sistemi, anaokulundan üniversiteye kadar çeşitli seviyelerde uygulanmakta olup, bireylerin akademik, sosyal ve mesleki gelişimlerini desteklemeyi amaçlamaktadır. Örgün eğitimin temel amacı, öğrencilere sistemli bir şekilde bilgi ve beceri kazandırarak onları hayata, iş dünyasına ve akademik kariyere hazırlamaktır.

Örgün eğitim, belirli bir hedef doğrultusunda düzenlenmiş olup, aynı seviyede ve belirli bir yaş grubunda olan bireylere planlı ve programlı bir şekilde verilen eğitim olarak ifade edilmektedir (MEB, 2012).

Örgün eğitimin, okul öncesi eğitiminden başlayıp kademeli olarak ilköğretim, ortaöğretim ve yükseköğretim sürecini kapsadığı görülmektedir. Örgün eğitim etkinliklerinde kademeler arasında bazı değişikliklerin olabildiği, ayrıca temel olarak bireylerin kendinde barındırması gereken niteliklerin kazandırılmasını amaçladığı ifade edilmektedir. Kişilerin, bireysel olarak gelişim göstermelerinin, toplumsal yaşamın içine doğruca etki edebileceği belirtilmektedir. Bu nedenle örgün eğitim hizmetlerinin amaçladığı hedeflerin oldukça önem arz ettiği düşünülmektedir (Ural, 2012).

Örgün eğitim, bireylere sadece akademik bilgi kazandırmakla kalmaz, aynı zamanda onların sosyal, kültürel ve mesleki gelişimlerine de katkıda bulunur. Planlı ve disiplinli bir

sistem içinde gerçekleşmesi, öğrencilerin eğitim sürecini verimli bir şekilde tamamlamalarına yardımcı olur. Ancak bazı kısıtlamaları nedeniyle herkes için ideal bir model olmayabilir. Özellikle dijitalleşmenin yaygınlaşmasıyla birlikte, örgün eğitimin uzaktan eğitim ve hibrit modellerle desteklenmesi, daha kapsayıcı bir eğitim sistemine ulaşılmasını sağlayabilir.

2.1.5. Yaygın Eğitim

Yaygın eğitim, bireylerin belirli bir yaş, mekân veya zaman kısıtlamasına bağlı olmaksızın, kişisel gelişimlerini desteklemek, mesleki becerilerini artırmak ve toplumsal hayata uyumlarını kolaylaştırmak amacıyla verilen eğitim faaliyetlerini kapsar. Yaygın eğitim, çeşitli kurumlar, dernekler, halk eğitim merkezleri, meslek kursları ve dijital platformlar aracılığıyla sunulabilir. Bu eğitim türü, bireylerin hayat boyu öğrenme süreçlerine katkı sağlayarak, bilgi ve beceri kazanımlarını sürekli kılmayı hedefler. Yaygın eğitim, belirli bir yaş grubu veya akademik kademeye bağlı kalmaksızın, ihtiyaca yönelik düzenlenen bir eğitim modelidir. Örgün eğitimin zorunlu yapısının aksine, yaygın eğitim bireylerin gönüllü katılımıyla gerçekleşir. Yaygın eğitim, bireylerin sadece çocukluk veya gençlik dönemlerinde değil, hayatlarının her aşamasında eğitim alabilmelerine olanak tanır. Bu eğitim süreci, kişisel gelişim, mesleki yeterlilik, kültürel ve sanatsal becerilerin kazanımı gibi farklı alanları kapsayabilir. Yaygın eğitim programları, katılımcıların iş veya günlük yaşamlarına uyum sağlayacak şekilde planlanır. Çoğunlukla uygulamalı eğitimlere yer verilerek, bireylerin teorik bilgiyi pratiğe dönüştürmeleri amaçlanır. Örneğin, mesleki eğitim kurslarında uygulamalı atölye çalışmaları yaygın olarak kullanılır. Yaygın eğitim, devlet kurumları, özel sektör, sivil toplum kuruluşları ve uluslararası eğitim platformları tarafından sunulabilir. Örneğin, Halk Eğitim Merkezleri, Meslek Edindirme Kursları, Uzaktan Eğitim Programları, Kültürel Etkinlikler ve Yetişkin Eğitimi Merkezleri yaygın eğitimin en bilinen uygulama alanlarından. Yaygın eğitim, resmi sertifika ve belgelerle tanınabilen kurslar sunabildiği gibi, bireylerin kişisel gelişimlerini destekleyen gayri resmi eğitimler de içerebilir. Örneğin, bir dil kursundan alınan sertifika resmi bir belge niteliğindeki hobi kurslarında bireysel öğrenme ön plandadır.

Yaygın eğitimin, bir bakıma örgün eğitimin tamamlayıcısı ve ulusal kalkınma amaçlarının yardımcısı olduğu düşünülmektedir. Yaygın eğitimin, fertlerin sadece hayatlarını kazanmak için değil, hayat üsluplarını daha mükemmel bir hale getirmeleri için de gerekli olan bilgilerin verilmesi hedefini güttüğü ifade edilmektedir (Kuvan, 2008).

Ülkemizde dağınık ve düzensiz bir durumda olan eğitim sisteminin, 3 Mart 1924 tarihinde Tevhid-i Tedrisat (Eğitim Birliği) Kanunu ile daha düzenli ve bütünsel bir sistem haline getirildiği ve milli bir nitelik kazandırıldığı belirtilmektedir. Bu kanunun kabul edilmesiyle birlikte eğitim sistemimizin daha verimli ve nitelikli bir anlayış kazandığı ve ayrıca milli kültür değerlerimizin de daha iyi benimsetilmesi adına önemli bir adım olduğu düşünülmektedir (MEB, 2012).

Halk eğitim şubesi (1926). 1926 yılında, Milli Eğitim Bakanlığı bünyesine bağlı ilk halk eğitimi birimi olarak “Halk Terbiyesi Şubesi” ismiyle kurulan birim olduğu belirtilmektedir. Daha sonra 1960 yılında ise genel müdürlük durumuna geldiği ifade edilmektedir (Celep, 2003).

Örgün olmayan yani yaygın eğitim denilen boyutta büyük önem taşıyan özengen müzik eğitiminde müzikle ilgili belli resmi, özel ve gönüllü kuruluşların ve kişilerin özengene yönelik olarak düzenledikleri kurslar, özel dersler, bireysel ve toplu çalışmalar, konserler, festivaller, yarışmalar, şölenler vb. etkinlikler ağırlıklı bir yere sahiptir (Uçan, Müzik Eğitimi, 1997).

Aksaray Belediyesi 5393 Sayılı Belediyeler Kanunu çerçevesinde Aksaray halkına hizmet sunmaktadır. Aksaray Belediyesi'nin web sayfasında sunulan hizmetler ve ilgili birimler şu şekildedir (www.aksaray.bel.tr). Kültür ve sanat, turizm ve tanıtım ile ilgili hizmetleri yerine getirerek ilin tanıtımına katkıda bulunur. Gençlik ve spor ile ilgili faaliyetleri yerine getirir, sorumluluk bölgesindeki vatandaşlara sosyal hizmet sağlar, meslek ve beceri kazandırma ile ilgili eğitimleri sağlar, sanatsal etkinlikler ve konserler düzenler (5393Bel.Kanunu). Buna bağlı olarak Aksaray belediyesinin (AKMEK) düzenlemiş olduğu bağlama kursları paydaşlarımızdan birisini oluşturmaktadır.

Özel teşebbüsler ile kurulan müzik dershaneleri (özel kurs merkezleri) yaygın eğitimin verildiği kurumların başında gelmektedir. Müzik dershanelerinin çalışma biçimi ve hizmet koşulları ilgili mevzuat kapsamında belirlenmiştir. Bireyler, sahip olduğu bilgi, beceri ve imkânları doğrultusunda bu kurumlarda verilen özengen müzik eğitiminden faydalanabilmektedir. Özellikle maddi imkânı olmayan bireyler için müzik dershaneleri önemli bir ihtiyacı karşılamaktadır. Maddi imkânı olan bireyler müzik eğitim ihtiyacını özel dersler olarak giderebilmektedir. Müzik dershanelerinde örgün eğitim kurumlarında olduğu gibi yaş ve seviye grupları oluşturularak müzik dersleri yapılabilmektedir. Bu kurumlarda

hem müziğe yeni başlayan bireyler için hem de müzikte belli bir seviyede olup kendini daha ileri bir seviyeye taşımak isteyen bireyler için özengen müzik eğitimi farklı sınıflarda verilmektedir (Tepeli, 2018).

2.2. Müzik Eğitimi Türleri

Müzik eğitimi, bireylerin müzikle ilgili bilgi ve becerilerini geliştirmelerini sağlayan, farklı yöntem ve tekniklerle uygulanan bir eğitim sürecidir. İnsanlık tarihi boyunca müzik, kültürel ve sanatsal bir ifade aracı olmasının yanı sıra, bireylerin duygusal, bilişsel ve sosyal gelişimine katkıda bulunan önemli bir öge olmuştur. Müzik eğitimi, bireyin yeteneklerini keşfetmesine, müzikal algısını geliştirmesine ve sanatsal yaratıcılığını ortaya çıkarmasına yardımcı olur. Bu eğitim süreci, bireyin yaşına, eğitim düzeyine, amaçlarına ve müzikle olan ilişkisine göre farklı türlerde sunulabilir.

2.2.1. Genel Müzik Eğitimi

Genel müzik eğitimi, bireylerin müzikle ilgili temel bilgi ve becerileri kazanmasını amaçlayan, geniş kapsamlı bir eğitim sürecidir. Bu eğitim türü, müziksel işitme, nota okuma, ritim algısı, çalgı aleti kullanımı, müzik tarihi ve kültürel müzik bilgisi gibi çeşitli konuları kapsamaktadır. Genel müzik eğitimi, bireyin sanatsal duyarlılığını geliştirmesinin yanı sıra, bilişsel ve duygusal gelişimine de katkıda bulunmaktadır. Müzik eğitimi, insan hayatının birçok alanında önemli bir yere sahiptir. Küçük yaşlardan itibaren alınan müzik eğitimi, bireyin sosyal, duygusal ve zihinsel gelişimini desteklemektedir. Bu nedenle, genel müzik eğitimi hem akademik eğitim kurumlarında hem de bireysel ya da yaygın eğitim kapsamında sunulabilmektedir.

Genel müzik eğitimi, ayırım gözetmeksizin her düzeyde ve her yaşta herkese sağlıklı ve dengeli bir yaşamın gereği olan asgari/ortak genel müzik kültürünü kazandırmayı amaçlamaktadır. Zorunlu olmak durumundadır. Çünkü müzik asgari/ortak genel kültürün en temel öğelerinden birisidir. Ancak ülkemizde ilköğretim öncesi ve ilköğretim düzeyinde zorunlu olduğu halde ortaöğretim ve yükseköğretim düzeylerinde henüz zorunlu hâle getirilmemiş / getirilememiştir (Uçan, 1997: 31).

Uçan' a (1997:13), göre müziğin insan yaşamındaki önemi, onun insan yaşamının değişik boyutlarındaki çok yönlü işlevlerinden kaynaklanır ve bu işlevler bireysel, toplumsal, kültürel, ekonomik ve eğitimsel olarak beş kümede toplanır (Uçan 1997:13). Müzik, birey ve toplum üzerindeki popülaritesini, yeri ve önemini, her zaman üst düzeyde bulundurarak

zamanla bir bilim ve eğitim alanı haline gelmiştir. İnsan hayatı müziğe bağlıdır. Uçan (2005), müziği “belirli bir güzellik anlayışına uygun olarak, belirli amaç ve yöntemlerle birlikte duygu, düşünce, niyet ve izlenimleri seslerle işleyen ve ifade eden estetik bir bütün” olarak tanımlamıştır.

2.2.2. Profesyonel, Mesleki Müzik Eğitimi

Mesleki müzik eğitimi genellikle konservatuvarlar, güzel sanatlar fakülteleri ve sanat eğitimi veren liseler gibi kurumsal yapılar içinde yürütülür. Bu süreçte bireyler; çalgı eğitimi, ses eğitimi, müzik teorisi, armoni, solfej, müzik tarihi gibi alanlarda donanım kazanır. Böylece sadece bir müzisyen değil, aynı zamanda alanında usta bir sanat insanı, yani sanatçı yetiştirilmesi amaçlanır. Bu yönüyle mesleki müzik eğitimi, sanatı ciddiyetle ele alan bireylerin gelişiminde temel bir rol oynar.

Mesleki müzik eğitimi; “müzik alanının bütünü, bir kolunu ya da dalını, o bütün, kol ya da dal ile ilgili bir işi meslek olarak seçen, seçmek isteyen, seçme eğilimi gösteren, seçme olasılığı bulunan ya da öyle görünen müziğe belli düzeyde yetenekli kişilere yönelik olup, dalın, işin ya da mesleğin gerektirdiği müziksel davranışları ve birikimi kazandırmayı amaçlar” (Uçan, 2005:31).

“Müzikte birçok dalda iş, müziğin mesleki eğitim boyutu kullanılarak elde edilir. Müzik sanatında bestecilik, yorumculuk, müzik bilimeciliği, müzik öğretmenliği, müzik teknolojü mesleki müzik eğitimi alanı kullanılarak elde edilen branşlardır. Bu anlamda müziğe mesleki eğitimde kullanım alanı açan kurumlar ise Konservatuvarlar, Güzel Sanatlar Liseleri, Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Bölümleri, Güzel Sanatlar Müzik Bilimleri bölümleridir” (Tanrıöver & Başaran Tanrıöver, 2015).

2.2.3. Özengen müzik eğitimi

Müzik, bireyin duygusal, zihinsel ve sosyal gelişimine katkı sağlayan evrensel bir dil olarak, eğitimin her bileşeninde önemli bir yer tutmaktadır. Özellikle özengen müzik eğitimi, kişilerin profesyonel bir kariyer hedefi olmaksızın, kendi ilgi ve yetenekleri doğrultusunda müzikle ilgilenmelerini sağlar. Bu tür eğitim süreci, kişisel tatmin, özgüven gelişimi ve estetik duyarlılığın artırılması gibi birçok olumlu sonucu beraberinde getirir. Özengen müzik eğitimi, genellikle halk eğitim merkezleri, özel dersler veya çevrim içi kaynaklar aracılığıyla yürütülmektedir.

Özengen müzik eğitiminin en belirgin özelliklerinden biri, bireyin kendi öğrenme hızına ve ilgi alanına göre şekillenebilmesidir. Bu esneklik, bireylerin müzikle olan bağlarını güçlendirir ve öğrenme sürecini daha verimli kılar. Ayrıca, bu tür eğitimde değerlendirme ölçütleri daha çok bireysel gelişime odaklanır; teknik mükemmeliyetten ziyade müzik sevgisinin geliştirilmesi ön plandadır. Bu yönüyle özengen müzik eğitimi, bireylerin yaşam boyu öğrenme süreçlerine de katkı sağlar.

Bununla birlikte, özengen müzik eğitiminin etkili olabilmesi için bazı unsurların göz önünde bulundurulması gerekir. Nitelikli öğretmenlerin varlığı, uygun öğrenme materyallerinin temini ve bireyin motivasyonu, bu sürecin başarısında önemli rol oynar. Ayrıca teknolojik gelişmeler sayesinde, günümüzde özengen müzik eğitimi daha ulaşılabilir hale gelmiş, bireylerin kendi başlarına öğrenme fırsatları artmıştır. Bu durum, müzik eğitiminin demokratikleşmesine de katkı sağlamaktadır.

Özengen müzik eğitimi müziğe ya da müziğin belli bir dalına özengence (amatörce) ilgili, istekli ve yatkın olanlara yönelik olup, etkin bir müziksel katılım, zevk ve doyum sağlamak ve bunu olabildiğince sürdürüp geliştirmek için gerekli müziksel davranışlar kazandırmayı amaçlar (Uçan 1997:30).

Özengen müzik eğitimi, ilkokul, ortaokul ve liselerde daha çok, eğitsel müzik kol çalışmaları, seçmeli ses ve çalgı toplulukları, seçmeli koro ve orkestra çalışmaları, seçmeli bireysel ve toplu müzik kursları, isteğe bağlı müzik etkinlikleri ve müzik yarışmaları yoluyla; üniversitelerde ise, bunlara benzer durum ve ortamların yanı sıra serbest ya da boş zamanları değerlendirmek amacıyla isteğe ve gönüllü katılıma bağlı olarak yürütülen bireysel ve toplu müzik yapma çalışmaları yoluyla gerçekleşir (Uçan, 1997: 32).

“Genel müzik eğitimi alanlarındaki disiplinler anlayış, özengen müzik eğitiminde de kısmen yer almaktadır. Kendine has bir çalışma etiğine de sahip olduğu düşünülen bu alan, sanata hayatın içerisinde amatör bir ruhla yer vermenin önemini anlamak ve bunu faaliyete geçirmek için kullanılmaktadır” (Özdek, 2012:1094).

Özengen müzik eğitimi, okullarda herkese yönelik verilen genel müzik eğitimi ile müziği meslek olarak hedefleyen bireylerin aldığı mesleki (profesyonel) müzik eğitimi arasında bir köprü vazifesi görmektedir. Özengen müziğin bir boyutunu da çalgı eğitimi oluşturmaktadır (Aksoy, 2015).

2.2.4. Çalgı Eğitimi

Müzik eğitiminin somut ve bireysel yönlerinden biri olan çalgı eğitimi, bireyin müzikle olan bağımlı güçlendiren ve sanatsal ifadesini zenginleştiren bir süreçtir. Bir çalgıyla kurulan ilişki, sadece teknik bir beceri kazanımından ibaret değildir; aynı zamanda sabır, disiplin, öz farkındalık ve duygusal derinlik gerektiren bir yolculuktur. Bu nedenle çalgı eğitimi, bireyin hem müzikal hem de kişisel gelişimine doğrudan katkı sağlayan özel bir öğrenme alanıdır.

Çalgı eğitimi, bireyin enstrümanı tanıması, çalma tekniklerini öğrenmesi ve bu teknikleri müzikal anlatımla birleştirmesi sürecini kapsar. Bu süreçte, öğretmen rehberliği kadar bireyin iç motivasyonu ve düzenli çalışması da belirleyici olur. Aynı zamanda çalgı eğitimi, müzik dilinin anlaşılması ve içselleştirilmesi açısından bir anahtar işlevi görür. Öğrenci, her nota ile sadece sesi değil, aynı zamanda duyguyu, anlamı ve estetiği de keşfeder.

Müzik eğitiminin önemli bir boyutu olan çalgı eğitimi ve öğretimi ise çalgıyı çalabilme becerisine sahip olabilmek için birtakım davranışların sistematik olarak kazanılmasını amaçlar. Çalgı çalma yoğun çaba ve konsantrasyon gerektiren bir fiziksel ve zihinsel eylemdir. Çalgı çalmak için gereken istendik davranışlar kişinin bedensel koordinasyon, zamanlama becerilerinin gelişmesine bağlı olarak aşama kaydeder. Bu davranış ve becerilerin kazandırılıp geliştirilmesinde izlenecek yolu belirleyen çalgının teknik olanaklarına göre düzenlenmiş çalgı metotları, etüt ve egzersizleri büyük önem taşımaktadır (Burubatur, 2006).

Cumhuriyetin ilk yıllarında başlatılan kültür atılım politikaları ile birlikte, müzik ve eğitimi için faaliyet gösterecek birkaç resmi kurum ve okulun açılması, yurt içinden ve yurt dışından çeşitli araştırmacı ve uzmanların görevlendirilmesi, ülkemizde müzik eğitimi ve dolayısı ile çalgı eğitimi olumlu yönde etkilemiştir (Özdek, 2005).

“Çalgı eğitimi, bir çalgının çalınabilmesinde uygulanan, yöntemler bütünüdür. Bireysel olarak yapılan çalgı eğitiminde öğrencilere, çalgısını doğru bir teknikle çalma, çalışma süresini verimi arttıracak şekilde ayarlama, müzik kültürlerini çalgısı yoluyla en iyi şekilde kavratma ve müzikal becerilerini arttırmaya yönelik çalışmalar, çalgı eğitiminin başlıca amaçlarıdır” (Parasız, 2009).

2.2.5. Bağlama Eğitimi

Bağlama, Türk halk müziğinin en köklü ve simgesel çalgılarından biri olarak, yüzyıllardır kültürel aktarımın en güçlü araçlarından biri olmuştur. Bu derin geçmişe sahip çalgının eğitimi ise, yalnızca teknik bir becerinin kazandırılması değil, aynı zamanda bir kültürün, bir yaşam biçiminin ve bir halkın duygusal dünyasının da öğrenilmesidir. Bu yönüyle bağlama eğitimi hem müzikal hem de kültürel boyutuyla büyük bir öneme sahiptir.

Bağlama eğitimi süreci; tutuş şeklinden düzenli çalışmaya, tavidan repertuar bilgisine kadar birçok aşamayı kapsar. Öğrenci, bu süreçte yalnızca notaları değil; ezginin ruhunu, geleneksel tavırları, tezene kavramını ve yöresel farklılıkları da öğrenir. Özellikle sözlü gelenekten gelen türkülerin icrasında, bağlama hem bir anlatıcı hem de bir yol arkadaşı işlevi görür. Bu sebeple bağlama eğitimi, bireyin müziksel gelişimini desteklemenin yanı sıra, kimlik ve aidiyet duygularını da besler.

Cumhuriyetin ilk yıllarında başlatılan kültür atılım politikaları ile birlikte, müzik ve eğitimi için faaliyet gösterecek birkaç resmi kurum ve okulun açılması, yurt içinden ve yurt dışından çeşitli araştırmacı ve uzmanların görevlendirilmesi, ülkemizde müzik eğitimi ve dolayısı ile çalgı eğitimi olumlu yönde etkilemiştir. Özellikle cumhuriyet dönemine kadar Halk müziği ve onun temel çalgısı bağlamanın öğretiminde sadece usta-çırak ilişkisinden yararlanılmış ve kulaktan kulağa aktarılan bilgi ve yöntemlerle cumhuriyet Türkiye'sine ulaşabilmiştir. (Özdek,2005).

Türkiye'de bağlama öğretimine kapsamlı bir geçişin temelini oluşturan kolektif bağlama çalma uygulaması oldu. Kolektif bağlama çalma yönteminin, Türk radyosunda bağlama öğrenmeye yönelik ilk kapsamlı araştırmaların başlangıcı olduğunu söyleyebiliriz. Bu uygulama, Muzaffer Sarısözen tarafından Ankara Radyosu'nda başlatıldı ve daha sonra gelenek haline geldi (Sözen, 2002).

Bağlama, ders programlarında dönem çalgısı olarak ve daha sonra profesyonel bir çalgı olarak kullanılmıştır. 1974-1975 yılları arasında müzik öğretmeni yetiştiren Gazi Eğitim Enstitüsünde bağlama mevsimlik çalgı olarak öğretilmiştir. Daha sonra, mesleki çalgı olarak öğretilmiştir (Yener, 2007).

Bağlama öğretimi ve metodolojik yöntemlerle bağlama öğretimi olmak üzere ikiye ayrılabiliriz. Bağlama eğitimi, geleneksel bağlama/usta-çırak ilişkisine dayalıdır. Bağlama öğrenimi de birçok çalgı öğrenimi gibi notasız, hafızaya dayalı ve geçmişten günümüze

meşke/usta-öğrenci ilişkisiyle yapılmaktadır. “Meşk, geleneksel klasik müziğimizin parçalarını seslendirme yoluyla öğrenme ve ezberleme yöntemidir” (Say, 2005).

Bağlama, 1976 yılında İstanbul'da kurulan Türkiye Devlet Müzik Konservatuvarında ve 1988 yılında Eğitim Fakültesi bünyesinde açılan Müzik Eğitimi Fakültesinde çekirdek çalgı (mesleki çalgı) olarak eğitim programlarına dâhil edilmiştir. Şu anda çoğu üniversitenin müzik bölümünün müfredatında bağlama yer almaktadır. Yaygın eğitim kurumlarında ve müzik derneklerinde profesyonel müzik eğitiminin yanı sıra bağlama öğretimi de önem kazanmıştır (Yener, 2007).

2.3. İlgili Araştırmalar

Algı (2017), çalışmasında özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumlarda Bağlama Öğretim Yöntemlerini, araştırmıştır. Nitel bir araştırma türü olan tarama yöntemini kullanarak, Konya da özengen müzik eğitimi kurumlarında görev yapmakta olan 7 bağlama öğretmeni ile 15 açık uçlu sorudan oluşturduğu anketi yapmıştır. Sonuç olarak; Gençlik Merkezi ve KOMEK ile diğer özengen müzik eğitimi veren kurumlar arasında ders saati farkı olduğu, Gençlik merkezi ve KOMEK’ de derslerin toplu yapıldığı sonucuna varılmıştır. Bazı kurslarda seviye farklarından dolayı verim alınmadığı için, dersler bireysel yürütülmeye çalışılmıştır. Tüm kurumlarda eğitim boyunca nazari bilgiler sürekli verilmiştir. Eğitimcilerin çoğunlukla kendi oluşturdukları etüt ve egzersizleri uyguladıkları görülmüştür. Hepsinin farklı kaynaklar kullandıkları, bunlardan bazılarının Zeki Atagür, Mehmet Saçan ve Attila Özdek’ e ait metotlardır. Bağlama için yazılmış etüt ve egzersizlerin az olduğu sonucuna varmıştır. Bu kurumların 7 tanesinde usta-çırak yönteminin kullanıldığı, eser bütünlüğüne bakıldığında ise meşk yönteminin uygulandığı görülmüştür.

İnce (2021) yaptığı çalışmada, amatör müzik eğitimi veren kurumlarda bağlama eğitiminde karşılaşılan problemleri incelemiş, 20 eğitimciden görüşme ve anket yöntemiyle görüşler alınarak ortak problemleri tespit etmeye çalışmıştır. 132 öğrenciye anket çalışması uygulanmış, çalışmanın sonucunda, okullarda verilen temel müzik eğitiminin okul dışında alınan müzik eğitimlerine yarar sağlayacak düzeyde olmadığını, kursiyerlerin yeteri kadar günlük çalışma ve tekrar yapmadıklarını tespit etmiştir. Türkülere ilgisi olmayan (Türkü bilmeyen, dinlemeyen) kişilerin bağlama öğrenmek istemeleri, sadece kursa katılarak bağlama çalmayı öğrenebileceklerini düşünmeleri gibi olumsuz etkenlerle sıklıkla karşılaşılmış ve bu durumun bağlama öğrenimini olumsuz yönde etkilediği saptanmıştır. Kursiyerlerin farklı eğitim seviyesinde ve hızında eğitim almasının, daha başarılı ve verimli bir eğitim-öğretim

döneminin geçirilebildiğini tespit etmiştir. Grupların farklı düzeylerde oluşturulmasının, eğitim hızını ve verimini olumlu yönde etkilediği gibi; günlük çalışma ve tekrar almayan, yeteri kadar türkü dinlemeyen ve derslere karşı ilgisi olmayan kursiyerlere de fayda sağladığı tespit edilmiştir.

Gülaçar (2021), çalışmasını Halk Eğitim Merkezi bünyesinde bağlama eğitimi veren usta öğretmenler ve bağlama eğitimi kurslarına katılan kursiyerler oluşturmuştur. Kursiyerler oluşturulurken bunlar arasında amaçlı örnekleme yöntemiyle katılımcılar belirlenmiştir. Veri toplama aracı olarak 118 öğrenciye Turgut (2018), tarafından hazırlanan memnuniyet anketi, 11 usta öğreticiye ve 5 akademisyene ise yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanmıştır. Çalışmanın sonucunda, halk eğitim merkezi tarafından bağlama eğitimine yönelik bir kaynak verilmediği, bu doğrultuda usta öğretmenlerin, çözüm üretebilmek adına kendi oluşturdukları etütlerden ve farklı kaynaklardan yararlanmaya çalıştıkları tespit edilmiştir. Ayrıca gösterip yaptırma yöntemini kullandıkları tespit edilmiştir. Çözüm önerisi olarak, halk eğitim merkezi bünyesinde verilen bağlama eğitimi kurslarına yönelik kaynak kitap ve öğretim yöntemlerinin geliştirilmesini vurgulamıştır.

Özata (2019), çalışmasında, çalışma grubu olarak, Çankırı Halk Eğitim Merkezinde, 15-17 yaş arası bireyler belirlemiş ve müziksel algı test puanları, cinsiyet ve müzikle ilgili geçmişte yaptıkları çalışmalar gibi etkenler dikkate alınarak heterojen yapıda deney ve kontrol grupları oluşturmuştur. Her iki grubun ders süreci, araştırmacı tarafından yürütülmüş, deney grubu derslerinde “Programlı Öğretim Modeli” , kontrol grubu derslerinde ise geleneksel öğretim yöntemlerinden olan “Gösterip-Yaptırma” ve “Anlatım” yöntemleri merkeze alınmıştır. Araştırma sonucunda, deney ve kontrol grubunun çalma performansları arasında teknik ve müzikal boyutlarıyla, bunların alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır. Buna karşın, deney ve kontrol gruplarının her ikisinin de grup içi performanslarında, cinsiyet değişkeni açısından anlamlı farklar bulunmuş durumdadır.

Daş (2018), çalışmasını, özengen bağlama eğitimi verilen müzik kurslarındaki mevcut eğitimin ne seviyede olduğunu belirlemek amacıyla yapmıştır. Müzik kurslarında görev yapan bağlama öğretmenlerine, bağlama öğrencilerine, öğrencilerin velilerine ve kurs yöneticilerine görüşme tekniği ile sorular yönelmiştir. Çalışmanın sonucunda, mezun oldukları okul açısından öğretmenlerin büyük ölçüde mesleki müzik eğitimi verilmeyen okullardan mezun oldukları, öğretmenlerin büyük çoğunluğunun kendi oluşturduğu metot ve yöntemleri kullandığını tespit etmiştir. Öğrencilerin kurs dışında yeterli düzeyde çalgılarını çalışmadığı

ortaya çıkmıştır. Araştırma sonucunda saptanan sorunlara yönelik gerekli çözüm önerilerinde bulunulmuştur.

Demirkaya (2023), çalışmasında, örgün, yaygın ve özel eğitim kurumlarında, çocuklar için başlangıç bağlama eğitimine yönelik durumu incelemiş, yöntem olarak, yakınsayan/eş zamanlı desenden faydalanmış, nitel ve nicel sorular içeren görüşme formuyla veriler toplanmıştır. Bu çalışmada 56 farklı şehirde ve yurt dışında görev yapan, 6- 15 yaş arası çocuklara ders verme deneyimine sahip 291 bağlama eğitmeni yer verilmiştir. Verilerin analizinde nitel içerik analizi yönteminden ve nicel frekans analizi yönteminden faydalanılmıştır. Sonuç olarak, bağlama türü ve tel düzeni, notasyon ve faydalanılan ezgilere yönelik ortak bir görüşe sahip oldukları, ancak temel düzey bağlama eğitiminde yer verilmesi gerekli gördükleri, bağlamaya özgü konu başlıkları ve teknik kazanımlara ilişkin farklı görüşlere sahip oldukları sonucuna varılmıştır.

Sayan (2011), çalışmasında, Millî Eğitim Bakanlığı halk eğitim kurslarındaki bağlama eğitimini incelemiş, kaynak tarama yöntemi, karşılaştırma yöntemi ve tümden gelim yöntemi kullanılarak bilgiler sunulmuştur. Buna göre MEB HEM 100 saatlik temel bağlama kursu programında yer alan ünitelerde nota okumaya 20 saat süre verilmektedir. 20 saatlik süre içinde diğer bir ifade ile haftada 8 saatten 2,5 hafta süren nota okumanın (bona ve solfej yapma) çok verimli olmasının zor olduğu tespit edilmiştir. Bu süre zarfı içerisinde kursiyerlere müzik hakkında genel bilgiler verilir ancak nota değerleriyle basit birkaç bona alıştırma öğretilmesi önerilmiştir. Dolayısı ile öğrencinin temel müzik bilgi birikimi ve becerisi düşük seviyede kaldığını görmüştür. Çözüm olarak, çalgı programlarının tekrar gözden geçirilmesi, Pedagojik ve metodolojik yöntemlerin modüllere dâhil edilerek ünite içeriklerinin ve sürelerin yeniden belirlenmesi, bağlama kursu müfredatının amaca uygun bir şekilde kursiyerlerin en bilgili ve deneyimli kaynaklardan öğretilmesi sonucuna ulaşmıştır.

İkiz (2010), İstanbul da yaygın eğitimde görülen bağlama öğretim problemlerini incelediği araştırmasında, problemleri 2 ana başlık altında toplamıştır. Birincisi yaygın eğitimin kendi yapısı ve işleyişi ile ilgili problemler, ikincisi bağlama eğitimi ile ilgili teknik problemlerdir. Kentin değişik coğrafi bölgelerinde, öğrenci yoğunluğu fazla olan merkezler tercih edilmiş, bu programların genel profili, amaçları ve bağlama eğitimi ile ilgili faaliyetleri aktarılmaya çalışılmıştır. Bu kurumlardaki bağlama öğretmenleri ile görüşmeler yapılmış, anket ve röportajlarla yaygın bağlama eğitiminin sorunları tespit edilerek aksaklıkların kaynağının belirlenmesine çalışılmıştır. Araştırmanın sonucunda, uygulama ve metotlarla

ilgili sıkıntılar ortaya koyulmuştur. Ayrıca öğretmenlerin uyguladıkları öğretim sisteminden kaynaklı sıkıntılar belirlenmiştir. Aynı çalışmada fiziki ortam, materyal eksikliği, donanım ve malzeme eksikleri tespit edilmiştir. Yine aynı çalışmada bu sorunlara ilişkin çözüm önerileri sunulmuştur.

Turgut (2018), çalışmasında, halk eğitim merkezinde bağlama eğitimi kurslarına katılan bireylere yönelik tarama modelinde yarı yapılandırılmış-yarı yapılandırılmamış görüşme formu uygulanmıştır. Araştırma sonucunda katılımcıların lise ve dengi okul mezunu oldukları, annelerinin eğitim durumlarının çoğunluğunun okuryazar olduğu, babalarının eğitim durumlarının ise çoğunluğunun yüksek lisans mezunu, lise veya dengi okul mezunu olduğu görülmüştür. Ayrıca katılımcıların babalarının mesleki durumlarının çoğunluğunun, unvanlı memur ve vasıflı işçi kategorisinde olduğu, annelerinin mesleki durumlarının ise çoğunluğunun, diğer ve unvanlı memur kategorisinde olduğu görülmüştür. Sonuç olarak halk eğitim merkezi bağlama eğitimi kurslarına katılan kursiyerlerin memnuniyet düzeylerinin yüksek düzeyde olduğu görülmektedir.

Karatay (2019)' un çalışmasını, Bursa ve ilçelerindeki halk eğitim merkezlerinde müzik kurslarına katılmış 121 kursiyer oluşturmaktadır. Araştırma verilerinin elde edilmesinde genel tarama yöntemi kullanılmıştır. Çalışmada iki adet veri toplama aracı kullanılmıştır. Bunlardan ilki, halk eğitim merkezleri bilgi ve gözlem formu, diğeri ise kursiyerlere uygulanan 4 bölümden oluşan anket uygulamıştır. Araştırmanın sonucunda, halk eğitim merkezlerinin kurum tanıtımlarını yeterli seviyede yaptığı, fiziksel bazı yetersizliklerinin olduğu (müzik dersliği, asansör, kafe/kantin), en fazla müzik kursunun 2017 yılında açıldığı (219 kurs), en fazla kursiyerin yine 2017 yılında (3940 kursiyer) müzik eğitimi aldığı tespit edilmiş eksikliklerle alakalı önerilerde bulunulmuştur.

Sarı (2021), çalışmasını Adana ili Seyhan ve Çukurova ilçelerinde hizmet veren özengen müzik eğitimi kurslarına dair yönetici, öğretmen, öğrenci ve velilerinde katılım sağladığı bir araştırma yapmıştır. Çalışmasında tarama yöntemini kullanmış, 6 adet kurs yöneticisi, 60 tane öğrenci, 60 tane de veli ile çalışma grubunu oluşturmuştur. Araştırmaya katılım sağlayan öğrencilerin, velilerin ve öğretmenlerin görüşlerini toplamış, bu kurumların fiziksel olanakları, eğitimci sayısı ve nitelikleri, öğrenci sayısı ve nitelikleri, etkinlik sayısı ve türlerini araştırmıştır. Sonuç olarak; özengen müzik eğitimi kurslarının öğrencilerin müzikal yeteneklerini geliştirmeleri için önemli bir role sahip olduğu saptanmıştır. Bu kurumların geliştirilmesi için bazı tavsiyeler de sunulmuştur. Bu kurumlarda görev yapan öğretmenlerin

daha iyi eğitim almaları ve kursların daha donanımlı hale getirilmesinin olumlu yönde bir katkı sağlayacağı düşünülmüştür. Bu kurumların yöneticilerinin kendilerini geliştirmelerinin, öğrencilere ve öğretmenlere daha fazla katkı sağlayacağı düşünülmüştür.

Bilen (2020), çalışmasını İstanbul' da özengen müzik eğitimi alan öğrencilerin müzikal motivasyonlarını çeşitli değişkenler doğrultusunda incelemeyi amaçlamıştır. Yöntem olarak, betimsel nitelikte bir tarama yöntemini kullanmış, öğrencilerin bilgileri (cinsiyet, yaş, vb.) ve müzikal motivasyon düzeylerini ölçmek için iki bölümden oluşan bir ölçek kullanılmıştır. Çalışma grubunu, 7 yaş altı ve 15 yaş ve üstü olarak belirlemiştir. Sonuç olarak; amatör müzik eğitimi alan öğrencilerin genel müzikal motivasyon düzeylerinin önem arz ettiğini tespit etmiştir. Gayret gösterme, yetenek, müzik algısı ve hisleri alt boyutların da önemli seviyede, sınıf ortamı, çevresel faktörler ve müzikle ilgili geçmişin olması alt boyutlarında da önemli seviyede olduğunu tespit etmiştir. Öğrencilerin müzikal motivasyon seviyelerinin demografik özelliklerine göre ilişkisine bakıldığında, cinsiyet, yaş, haftalık çalgı saati, solfej dersi alıp almadığı, konserde yer alıp almaması, ailede müzik ile ilgilenen bireyler olup olmadığı ise ikinci alt seviyede kalmıştır.

Tokatlı & Mustul (2020), çalışmasını da özengen müzik eğitimi kurumlarında keman derslerini yürüten öğretmenlerin karşılaştığı problemleri araştırmıştır. Nitel bir araştırma tekniği olan görüşme, gözlem ve doküman incelemesi şeklinde yapmış, 25 tane keman öğretmeni ile özengen müzik eğitimi alan öğrencilerin problemlerini araştırmış, öğrencilerin problemlerine yönelik araştırmaların sayısının daha az olduğunu saptamıştır. Araştırmanın sonucunda, öğrencilerin teknik problemler yaşadıkları, kullanılan yöntemlerin farklı olması, çalışılan kurumların işleyişi ile ilgili problemler ve öğrenci ailelerinin görüşleri olmak üzere toplam beş adet grup ve bu gruplar içerisindeki konulara ilişkin çeşitli problemler tespit edilmiştir.

Tepeli (2018), “Ankara’daki Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumların Çok Yönlü İncelenmesi” isimli çalışmasında Ankara'da faaliyet gösteren 48 özengen müzik eğitimi veren kurumu, karma araştırma modeli ile incelenmiştir. Çalışmanın sonuçlarına göre, bu kurumların çoğunluğu 6-13 yaş arası çocuklara yönelik eğitim verirken, az bir kısmı gençlere ve yetişkinlere de müzik eğitimi vermektedir. Kurumlar 2 ila 18 öğretmen istihdam etmektedir ve genellikle 3 ila 5 öğretmen çalıştırmaktadırlar. Özengen müzik eğitimi veren okulların müzik teorisi, müzikal işitme ve solfej konularında temel eğitim verdiği

belirlenmiştir. Ancak, araştırma sonuçları, özengen müzik eğitimi merkezlerinde teori ve uygulama konularında ciddi problemler olduğunu ortaya koymaktadır.

BÖLÜM 3

3. YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Modeli

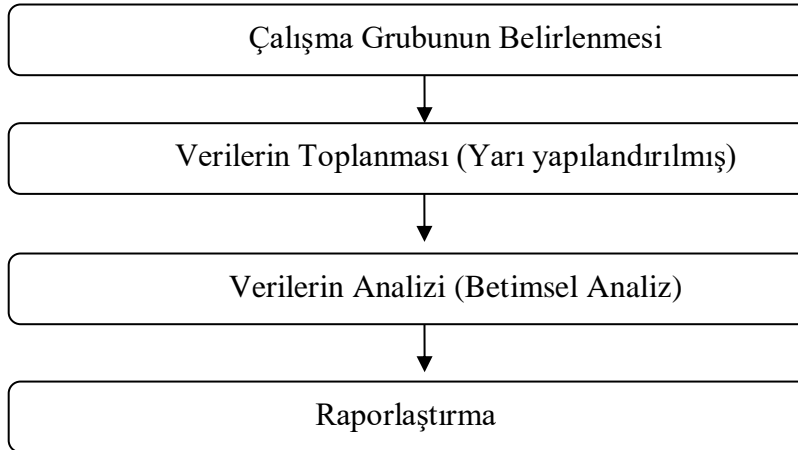
Aksaray ilindeki yaygın eğitim kurumlarında verilen bağlama eğitiminde karşılaşılan sorunların ve çözüm önerilerinin inceleneceği bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden fenomenolojik yaklaşım deseni kullanılmıştır.

“Olgu bilim” ya da “görüngü bilim” olarak da adlandırılan fenomenolojik modelde algılar, duygular gibi olgulara odaklanarak özü görmek, sezme de denmektedir. Başka bir deyişle, bu modeldeki çalışmalarda aslında farkında olduğumuz ama derinlemesine bir anlayışa sahip olmadığımız olgular üzerinde odaklanılmaktadır. Belki de bu yüzden fenomenolojiye “özünü görme yöntemi” de denilmektedir. Bu yöntemin kurucusu olan Edmund Husserl (1969) zamana ve yere bağlı olmayan genel, ideal nesnelere (özler) olgu olarak görünebilir ve algılanabilir hale getirmenin olanaklı olduğunu düşünmektedir. Bu yaklaşımda somut özlerin ancak betimleme yoluyla ifade edileceğinden hareketle sezgiye dayanan, betimleme yönelimli bir öz bilimi olarak kabul edilmektedir (Öktem, 2005).

Eğitimde fenomenoloji araştırmalarının amacı, eğitim öğretim sürecinde yaşanan deneyimleri anlayabilmek ve öğrenme öğretme sürecini geliştirebilmektir (Ersoy, 2017).

Paydaşların Aksaray ilindeki yaygın eğitim kurumlarında verilen bağlama eğitimindeki deneyimlerini tespit edebilmek için bu yaklaşım modeli tercih edilmiştir;

Araştırmanın Tasarımı;

3.2. Araştırmanın Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubu amaçlı örnekleme yöntemi kullanılarak belirlenmiştir. “Amaçlı örnekleme, araştırmacının keşfetmek, anlamak, iç görü kazanmak istediği ve çoğu şeyin öğrenilebileceği bir örnekleme seçiminin zorunlu olduğu varsayımına dayanır” (Merriam,2018, akt. Aksoy, 2022). Bu araştırmanın çalışma grubunu, Aksaray ilinde bulunan yaygın eğitim kurumlarında (Halk eğitim merkezleri, Aksaray belediyesinin bağlama kursları, özel eğitim veren bağlama kursları) görev yapan 4 kurum yöneticisi (KY), 6 usta öğretici (UÖ) ve 30 bağlama öğrencisi (BÖ) oluşturmuştur.

Tablo 3. 1. Katılımcıların Demografik Özellikleri

Katılımcılar	Cinsiyet	Yaş	Kurum Türü	Meslekte Çalışma Yılı
KY1	Kadın	40	Kamu	22
KY2	Erkek	49	Kamu	29
KY3	Erkek	33	Özel	12
KY4	Erkek	28	Özel	8
UÖ1	Erkek	47	Kamu	22
UÖ2	Erkek	27	Kamu	7
UÖ3	Erkek	50	Kamu	25
UÖ4	Erkek	30	Özel	12
UÖ5	Erkek	22	Özel	3
UÖ6	Erkek	28	Özel	9
BÖ1	Kadın	59		
BÖ2	Erkek	28		
BÖ3	Erkek	65		
BÖ4	Kadın	57		
BÖ5	Erkek	35		
BÖ6	Kadın	51		
BÖ7	Erkek	54		
BÖ8	Erkek	30		
BÖ9	Kadın	20		
BÖ10	Erkek	27		
BÖ11	Erkek	42		
BÖ12	Erkek	48		
BÖ13	Kadın	28		
BÖ14	Erkek	37		
BÖ15	Erkek	33		
BÖ16	Erkek	45		
BÖ17	Kadın	38		
BÖ18	Erkek	27		
BÖ19	Erkek	49		
BÖ20	Erkek	21		
BÖ21	Erkek	41		
BÖ22	Kadın	19		

Tablo 3. 2. Katılımcıların Demografik Özellikleri (Devamı)

BÖ23	Kadın	31
BÖ24	Erkek	19
BÖ25	Kadın	18
BÖ26	Kadın	22
BÖ27	Kadın	21
BÖ28	Erkek	21
BÖ29	Erkek	32
BÖ30	Kadın	25
Toplam:		40

3.3. Veri Toplama Araç ve/veya Teknikleri

Nitel araştırmalarda bireylere belirli sorular sorularak verilen cevapların kaydedildiği yarı yapılandırılmış görüşmeler en çok kullanılan yöntemlerdendir. Bu yaklaşımda görüşmeler esnek bir yapıya sahip olduğu için bilgi edinme konusunda da farklı düzeyde veriler elde etme fırsatı oluşmaktadır. Görüşmelerde soruların çeşitli olarak oluşturulması bilgilerin karşılaştırılabilmesine ve farklılaştırılabilmesine de imkân tanımaktadır (Creswell, 2013).

Bu çalışmada yaygın eğitim kurumlarında verilen bağlama eğitiminin öğrenciler, usta öğreticiler ve idareciler üzerindeki etkilerine ilişkin paydaş görüşlerinin neler olduğu yarı yapılandırılmış görüşmeler yapılarak belirlenmiştir.

3.3.1. Yarı Yapılandırılmış Görüşmedeki Açık Uçlu Sorular

Bağlama Öğrencilerine Yönelik Araştırma Soruları;

1. Bağlama eğitim sürecinde karşılaştığınız sorunlar (Ulaşım, ders zamanı, ders süresi, çalgı kalitesi, öğrenci hazır bulunuşluğu, fiziki ortam, ders materyalleri ve kaynaklar, kursun sürdürülebilirliği vb.) nelerdir?

Kurum Yöneticilerine Yönelik Araştırma Soruları;

1. Kurumunuz bünyesinde yürütülen bağlama kurslarının açılması ve sürdürülmesi sırasında yaşadığınız sorunlar nelerdir?

Usta Öğreticilere Yönelik Araştırma Soruları;

1. Bağlama eğitiminde karşılaştığımız sorunlar (Ulaşım, ders zamanı, ders süresi, çalgı kalitesi, öğrenci hazır bulunuşluğu, fiziki ortam, ders materyalleri ve kaynaklar, kursun sürdürülebilirliği vb.) nelerdir?

3.4. Verilerin Toplanması

Araştırmanın verileri nitel araştırmalarda kullanılan yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılarak toplanmıştır. Yaygın eğitim kurumlarında görev yapmakta olan 4 kurum yöneticisi, 6 usta öğretici ve 30 bağlama öğrencisi ile gönüllülük esasına dayalı olarak yüz yüze olarak gerçekleştirilmiştir. Görüşmeler katılımcılara 2024-2025 eğitim-öğretim yılı 1. Dönemi içerisinde yapılmış olup her bir görüşme ortalama 30 dakika sürmüştür.

3.5. Verilerin Analizi

Bu çalışmadaki verilerin analiz ve değerlendirme aşamasında, betimsel analiz tekniğinden yararlanılmıştır.

Betimsel analizde veriler önceden belli olan kategori ya da boyutlara göre özetlenir ve yorumlanır. Dört aşamadan oluşur. Birincisi analiz için bir çerçeve oluşturmaktır. Yani verilerin hangi kavram ya da temalar altında düzenleneceği başlangıçta belirlenir. İkinci aşamada hazırlanmış olan bu tematik çerçeveye göre veriler okunur, düzenlenir ve işlenir. Hatta önceden belirlenmiş olan tematik çerçevenin dışında kalan verilerin dikkate alınmaması da söz konusu olabilir. Üçüncü aşamada tematik çerçeveye göre düzenlenmiş olan bulgular, kolay anlaşılır bir dille tanımlanır ve gerekirse ilginç ve vurucu alıntılarla desteklenir. Dördüncü aşamada ise bulgular yorumlanır. Yani tanımlanmış olan bulgular açıklanır, ilişkilendirilir ve anlamlandırılır (Yıldırım & Şimşek, 2006).

Gönüllü katılımcılar kurum yöneticileri, usta öğretmenler ve bağlama öğrencilerinden oluşmakta olup kendilerine statülerine uygun araştırma soruları yazılı olarak sunulmuştur. Elde edilen cevaplar araştırmacı tarafından döküme alınarak, öncelikle analiz için hazırlık yapılmıştır. Veriler detaylı bir şekilde incelenerek bağlama eğitimini etkileyen faktörler belirli bir tema ve alt temada tablo halinde sunulmuştur. Temalar ve alt temalar müzik eğitimi alanında uzmanlığı bulunan bir akademisyen ile araştırmacı ve danışmanı tarafından kodlanmıştır. Kodlar, temaları ve alt temaları içeren bir tabloya dönüştürülmüş ve yorumlamalar yapılarak katılımcıların doğrudan alıntılarına yer verilmiştir. Sonraki aşamalarda, veriler uzmanların kontrolüne sunulmuş ve son halini almıştır. Katılımcıların

gizliliği korunarak; “Kurum Yöneticisi (KY)”, “Usta Öğretici (UÖ)”, “Bağlama Öğrencisi (BÖ)” gibi kodlarla simgeleştirilmişlerdir.

BÖLÜM 4

4. BULGULAR

Yaygın eğitimde bağlama eğitimi sırasında karşılaşılan sorunlar arasında yeterli uzman eğitmen eksikliği, uygun öğretim materyallerinin sınırlılığı, fiziksel mekanların yetersizliği ve öğrenci motivasyonunun düşük olması gibi unsurlar yer almaktadır. Bu problemlerin çözümü, bağlama eğitimine yönelik stratejik bir yaklaşım geliştirilmesini ve sistemin iyileştirilmesini gerektirmektedir. Ayrıca, bağlama eğitiminin yaygınlaşması ve daha geniş kitlelere ulaşması için modern öğretim yöntemlerinin ve teknolojinin kullanılmasının önemi giderek artmaktadır. Bu bölümde araştırmanın bulgularına yer verilmiştir.

4.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın birinci alt sorusu olan “Yaygın eğitim kurumlarında verilen bağlama eğitiminde öğrencilerin yaşadığı sorunlar nelerdir?” sorusuna ilişkin bulgular Tablo 4.1.’de verilmiştir.

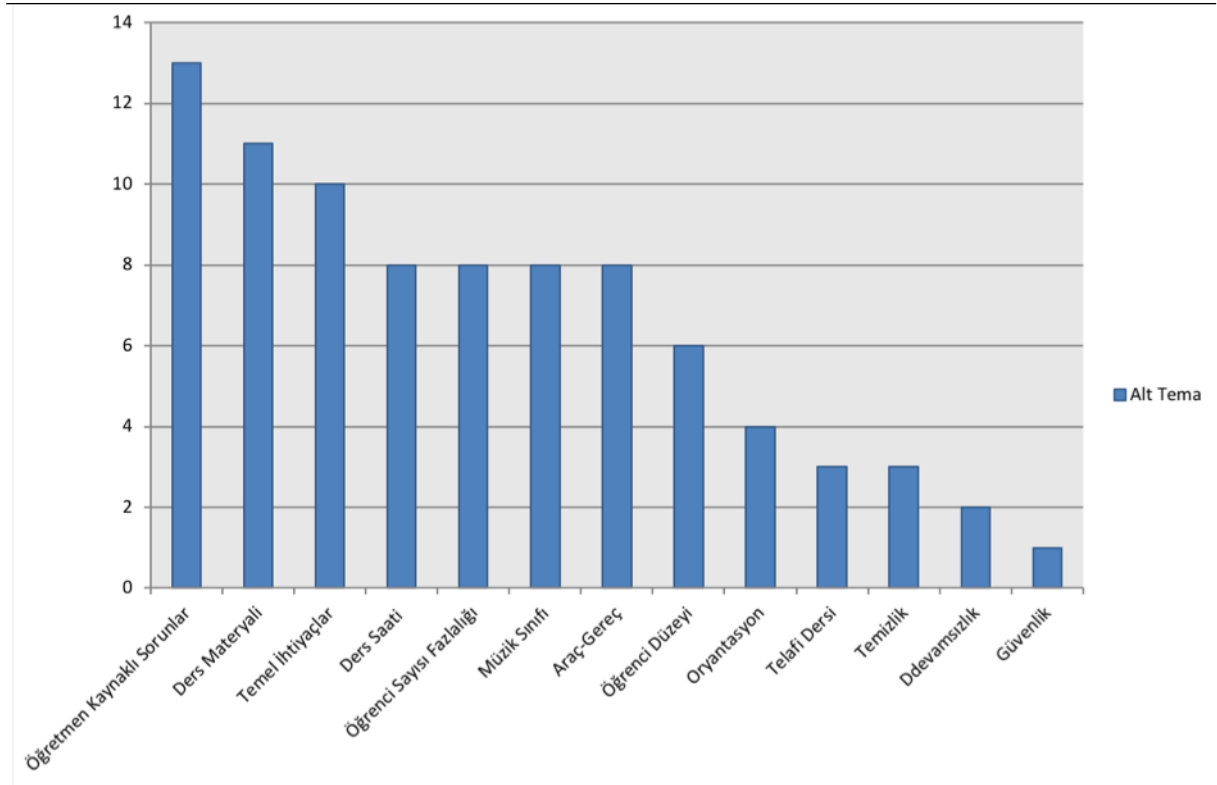
Tablo 4.1. Paydaşların bağlama eğitimi alırken karşılaştıkları sorunlara yönelik görüşleri

TEMA	ALT TEMA	KATILIMCILAR
Fiziksel Alt Yapı Ve Donanım Durumu	<ul style="list-style-type: none"> Araç ve Gereç Eksiklikleri Temizlik ve Hijyen Koşulları Ders Materyali ihtiyaçları Müzik Sınıfı Durumu Temel İhtiyaçlara Yönelik Durumlar	BÖ1-BÖ2-BÖ3-BÖ4- BÖ5-BÖ6-BÖ7-BÖ8- BÖ9-BÖ11-BÖ12-BÖ13-BÖ14-BÖ15-BÖ17-BÖ18-BÖ22-BÖ29-BÖ30
Eğitimsel Planlama ve Programlama Sorunları	<ul style="list-style-type: none"> Ders saatlerinin yeterliliği Oryantasyon sürecindeki eksiklikler Telafi Dersi Sorunları	BÖ7-BÖ8-BÖ9-BÖ10-BÖ11-BÖ12-BÖ14-BÖ15-BÖ18
Öğrenci Bazlı Sorunlar	<ul style="list-style-type: none"> Öğrenci Kapsamındaki Sorunlar Devamsızlık Sorunları Sınıf Kapasitesi Sorunları	BÖ1-BÖ2-BÖ4-BÖ5-BÖ6-BÖ9-BÖ10-BÖ13-BÖ15-BÖ16-BÖ18-BÖ20-
Kurumsal ve Güvenlik Sorunları	<ul style="list-style-type: none"> Güvenlik Önlemlerinin Yetersizliği Öğretmen Kaynaklı Sorunlar	BÖ10-BÖ13-BÖ15-BÖ16-BÖ19-BÖ20-BÖ21-BÖ22-BÖ23-BÖ24-BÖ25-BÖ26-BÖ28-BÖ29

Tablo 4.1.’de görüldüğü gibi bağlama eğitimi alan öğrencilerin karşılaştıkları sorunlar konusundaki görüşleri dört ana tema ve on üç alt tema altında toplanmıştır.

Katılımcılardan 19' u “Fiziksel Alt Yapı Ve Donanım Durumu”, 9' u “Eğitimsel Planlama ve Programlama Sorunları”, 12' si “Öğrenci Bazlı Sorunlar” ve 14' ü ise, “Kurumsal ve Güvenlik Sorunları” ana temaları ile örtüşen cevaplar vermişlerdir. Birden fazla tema ve alt temaya aynı katılımcıların tekrarlar katıldığı durumu da tespit edilen bulgular arasındadır. Katılımcıların dağılımları aynı zamanda verilerin görsel açıdan da değerlendirilebilmesi için, bilimsel veri analizi teknikleri kullanılarak grafik halinde de sunulmuştur. Grafik üzerindeki sütunlar, problemlere dair oluşturulan alt tema problemlerinin dağılım oranlarını yansıtmaktadır.

Şekil 4.1. Bağlama Öğrencilerinin Cevap Dağılımları

Fiziksel Alt Yapı ve Donanım:

- Araç ve gereç eksiklikleri
- Temizlik ve hijyen koşulları
- Ders materyali ihtiyaçları
- Müzik sınıfı durumu
- Temel ihtiyaçlara yönelik durumlar

Bağlama öğrencilerinin çoğunluğunun tüm temalar altındaki problemlere yönelik cevaplar belirttikleri görülmektedir. Ders ortamı, temel ihtiyaçlar, materyal problemi, kurumların araç-gereç ve materyal sunumundaki eksiklikleri gibi problemler ön plana çıkmaktadır.

Katılımcı görüşlerinden bazıları şu şekildedir;

“Sınıflarda sıralarda oturmaktayız, kurumda hiç bağlama bulunmamakta.” BÖ1

“Sınıflar çok kalabalık ve sağlıklı bir ders işleyemiyoruz. Normal tahta ile öğrenci sıralarında ders işliyoruz çok zor oluyor. Tuvalet ve lavabolar genelde temiz olmuyor, lavabolarda tuvalet kâğıdı ve peçete bulunmuyor.” BÖ2

“Kursumuz akşam olduğu için hiçbir kantin hizmeti vs. olmuyor. Teneffüsler de çay, kahve gibi içecek bulamıyoruz. Normal küçük okul sıralarında eğitim alıyoruz, sıralar çok sert olduğu çabuk yoruluyoruz. Bağlama çalmayı etkiliyor.” BÖ3

“Sınıf değil müzik odası olması gerekir. Kantin veya sıcak soğuk içecek bulunmuyor. Bağlama temini açısından zorlanıyorum. Kurum geçici de olsa bir bağlama temin etmiyor. Bağlamam kısa sap olduğu için zorlanıyorum. Bağlama ihtiyacını HEM karşılamalı, sınıflar çok kalabalık. Lavabolar temiz değil.” BÖ4

“Sınıflar küçük, kalabalık, derse uygun müzik sınıfı yok, temizlik açısından zayıf. Grubumuz dâhilinde her yaşta ve her eğitim seviyesinde insan olduğu için algılamada sorunlar zaman kaybına sebep oluyor.” BÖ5

“Fiziki ortam pek uygun değil. Konuyu açacak olursak gelişi güzel normal bir sınıfta eğitim almaktayız, sabit bir sınıf ortamı yok, her ders başka bir sınıfta ders yapmak zorunda kalıyoruz. Sınıftaki akıllı tahtalar güncel değil, çalışmıyor. Kurs mevcudu çok kalabalık. HEM in kendi bağlamaları yok. Kantin hizmeti yok, lavabo ve tuvaletler hijyenik değil.” BÖ6

“Kantin imkânı bulunmuyor. Ders saati kısa, sıralar uygun değil, kursa başlayanlara bağlama geçici olarak temin edilebilmeli, yazı tahtası yerine müzik tahtası olmalı, akıllı tahtalar çalışmıyor.” BÖ7

“Sınıf ortamının müzik eğitimi ve öğretimine uygun olmaması, kurs başında alınacak enstrüman hakkında bilgilendirme yapılmaması, sınıf ortamında okul sıralarının rahatsız

edici olması, enstrüman sandalyelerinin olmaması, nota sehparlarının olmaması, kurumun hiçbir bağlamasının olmaması ve temin edilmemesi.” BÖ8

“Kursun saati derslerimin saatiyle eş zamanlı olmasından dolayı zaman sıkıntısı çekmekteyim. Ders süresi benim için yeterli değil, yurttan kalmamdan dolayı bağlamaya yeterli zaman ayıramıyorum. Tahtanın hazır olmaması da olumsuz bir sorun oluşturmaktadır. Dersler standart bir sınıf ortamında işlenmekte, fiziksel olarak çok yetersiz. Kursun saati ve günleri hazırlanırken kimseye sorulmaması, ders süresinin az olması, çok fazla resmi günlere denk gelmesinden dolayı ders sürelerinin azalması.” BÖ9

“Derslerin hafta sonu yapılamaması, ders sürelerinin az olması, sınıfların küçük olması. Bağlamam çok kötü, yenisini almakta zorlanıyorum, kurumda da bağlama olmaması olumsuz bir etken.” BÖ11

“En büyük sorun fiziki ortamın yetersiz oluşudur. Birbirimizi tam olarak izleyemiyor ve takip edemiyoruz. Ders süresi ve ders araları az geliyor. Nota sehpası olmadığı için sıkıntı çekiyorum. Çalgılar arası ses farkı ve kalitesi dersi olumsuz yönde etkilemekte. Kantin yok maalesef.” BÖ12

“Fiziki ortam şartları iyi değildir. Çok fazla kursiyer bulunmakta oturma düzeni rahat değil. Derse daha önceden çalanlarda geliyor bu yüzden ders bazen verimsiz geçiyor. Seviye farkı oluşuyor, hoca bazen onlarla daha fazla ilgileniyor. Nota sehpası yok, oda beni zorluyor.” BÖ13

“Başka bir işte çalıştığım için ders saati ve günü ile ilgili sıkıntı yaşıyorum. Sıralar öğrenci sıraları olduğu için küçük ve rahatsız edici geliyor. Öğretmen tüm sazlara akort ettiği için ilk dersimiz verimsiz geçiyor.” BÖ14

“Kursa ulaşım sorunu yaşıyorum, yeme içme sorunu yaşıyorum kantin olmadığı için. Ders saatleri bana az geliyor. Devamsızlık hakkı çok az. Geçen sene sayı azaldığı için kurs kapandı sertifika alamadım mağdur oldum maalesef. Bazı kursiyerler çalışmadan geldiği için zaman kaybı oluyor, ilerleyemiyoruz.” BÖ15

“Çok kalabalık bir sınıf ortamında ders yapmaya çalışıyoruz. Tuvalet ve lavabolar temiz olmuyor bazen.” BÖ17

“İyi bir bağlamaya sahip değilim gerekli materyallerimiz bağlama seti kitap vb. yoktur.” BÖ18

“Çalıştığımız oda bazen soğuk oluyor.” BÖ22

“Ders yaptığımız oda yazın çok sıcak oluyor, ders yapasım gelmiyor.” BÖ29

“Odalar yan yana olduğu için çok ses geliyor, herhalde yalıtım yok. Çalışma verimsiz geçiyor, konsantre olamıyorum. Ayrıca odalar çok küçük olduğu için havalandırma ve sıcaklık sorunu yaşıyoruz.” BÖ30

Eğitimsel Planlama ve Programlama Sorunları:

- Ders saatlerinin yetersizliği
- Oryantasyon sürecindeki eksiklikler
- Telafi Dersi Sorunları

Bağlama öğrencilerinin çoğunluğunun tüm temalar altındaki problemlere yönelik cevaplar belirttikleri görülmektedir. Ders saatlerinin yetersiz bulunması, ders işleyişi hakkında ön bilgilendirme ve genel oryantasyon çalışmalarının yapılmaması ve yapılamayan derslerin telafi edilmemesi gibi problemler ön plana çıkmaktadır.

“Ders saati kısa, sıralar uygun değil, kursa başlayanlara bağlama geçici olarak temin edilebilmeli, yazı tahtası yerine müzik tahtası olmalı, akıllı tahtalar çalışmıyor.” BÖ7

“Sınıf ortamının müzik eğitimi ve öğretimine uygun olmaması, kurs başında alınacak enstrüman hakkında bilgilendirme yapılmaması.” BÖ8

“Kursun saati derslerimin saatiyle eş zamanlı olmasından dolayı zaman sıkıntısı çekmekteyim. Ders süresi benim için yeterli değil, yurttan kalmamdan dolayı bağlamaya yeterli zaman ayıramıyorum.” BÖ9

“Derslerin hafta sonu yapılamaması, ders sürelerinin az olması olumsuz bir etken.” BÖ11

“Ders süresi ve ders araları az geliyor.” BÖ12

“Başka bir işte çalıştığım için ders saati ve günü ile ilgili sıkıntı yaşıyorum.” BÖ14

“Ders saatleri bana az geliyor.” BÖ15

“Derslerimiz zaman zaman kaynıyor, kalabalık çalışma yaptığımız için süre yetersiz kalıyor.” BÖ18

Öğrenci Bazlı Sorunlar:

- Öğrenci Kapsamındaki Sorunlar
- Devamsızlık Sorunları
- Sınıf Kapasitesi Sorunları

Bağlama öğrencilerinin çoğunluğunun tüm temalar altındaki problemlere yönelik cevaplar belirttikleri görülmektedir. Öğrenci düzeyleri ile ilgili sorunlar, devamsızlık sınırı ile ilgili sorunlar, dersliklerin küçük, yalıtımsız ya da ısı koşullarını sağlamayan özelliklerde olması gibi problemler ön plana çıkmaktadır. Elde edilen cevapların dağılımı aynı zamanda temaya ait alt temalara da cevap vermekte olup her biri bir bütünlük içinde temayı açıklamaktadır.

Bağlama öğrencilerinin ilgili tema ve alt temalarla örtüşen cevapları şu şekildedir;

“Çok farklı yaşta insanlar olduğu için genç ve yaşlı öğrenciler geç anlıyor oda dersi verimsiz hale getiriyor.” BÖ1

“Sınıflar çok kalabalık, sağlıklı bir ders işleyemiyoruz.” BÖ2

“Sınıf değil müzik odası olması gerekir, sınıflar çok kalabalık.” BÖ4

“Sınıflar küçük, kalabalık, derse uygun müzik sınıfı yok, her eğitim seviyesinde insan olduğu için algılamada sorunlar zaman kaybına sebep oluyor.” BÖ5

“Fiziki ortam pek uygun değil. Açacak olursak gelişi güzel normal bir sınıfta eğitim almaktayız, sabit bir sınıf ortamı yok, her ders başka bir sınıfta ders yapmak zorunda kalıyoruz. Kurs mevcudu çok kalabalık.” BÖ6

“Dersler standart bir sınıf ortamında işlenmekte, fiziksel olarak çok yetersiz.” BÖ9

“Derslerin telafi edilmemesi.” BÖ10

“Fiziki ortam şartları iyi değildir. Çok fazla kursiyer bulunmakta oturma düzeni rahat değil. Derse daha önceden çalanlarda geliyor bu yüzden ders bazen verimsiz geçiyor. Seviye farkı oluşuyor, hoca bazen onlarla daha fazla ilgileniyor. Nota sehпасı yok, oda beni zorluyor.” BÖ13

“Devamsızlık hakkı çok az. Geçen sene sayı azaldığı için kurs kapandı sertifika alamadım mağdur oldum maalesef. Bazı kursiyerler çalışmadan geldiği için zaman kaybı oluyor, ilerleyemiyoruz.” BÖ15

“Bağlama öğrencilerinin kalabalık olması nedeniyle çok ses olması ve bu nedenle odaklanamamak.” BÖ16

“Kalabalık çalışma yaptığımız için süre yetersiz kalıyor.” BÖ18

“Öğretmenimizin çok fazla öğrencisi var, ders aralarında dinlenemiyor oda dersimizi olumsuz etkiliyor. Öğretmenler maalesef çok fazla değişiyor buda devamlılığı olumsuz yönde etkiliyor. Çok yavaş ilerliyor ve zaman kaybı yaşıyorum.” BÖ21

Kurumsal ve Güvenlik Sorunları:

- Güvenlik Önlemlerinin Yetersizliği
- Usta Öğretici Kaynaklı Sorunlar

Bağlama öğrencilerinin çoğunluğunun tüm temalar altındaki problemlere yönelik cevaplar belirttikleri görülmektedir. Kurumun işleyişi ve derslerin yürütülmesi, özellikle geç saatlerde bite derslerde oluşan güvenlik zafiyeti, usta öğretici kapsamındaki olumsuz özellikler ve usta öğreticilerin pedagojiden uzak yaklaşımlarından doğan sorunlar gibi problemler ön plana çıkmaktadır. Elde edilen cevapların dağılımı aynı zamanda temaya ait alt temalara da cevap vermekte olup her biri bir bütünsellik içinde temayı açıklamaktadır. Konuyla ilgili daha önce yapılmış çalışmalar da bu çalışmanın doğruluğunu kanıtlar niteliktedir.

İkiz (2010), Bu kurumlardaki bağlama öğretmenleri ile görüşmeler yapılmış, anket ve röportajlarla yaygın bağlama eğitiminin sorunları tespit edilerek aksaklıkların kaynağının belirlenmesine çalışılmıştır. Araştırmanın sonucunda, uygulama ve metotlarla ilgili sıkıntılar ortaya koyulmuştur. Ayrıca öğretmenlerin uyguladıkları öğretim sisteminden kaynaklı sıkıntılar belirlenmiştir.

Diğer bir çalışmada ise Sayan (2011), çalışmasında, Millî Eğitim Bakanlığı halk eğitim kurslarındaki bağlama eğitimini incelemiş, kaynak tarama yöntemi, karşılaştırma yöntemi ve tümden gelim yöntemi kullanılarak bilgiler sunulmuştur. Buna göre MEB HEM 100 saatlik temel bağlama kursu modül programında yer alan ünitelerde, nota okumaya 20 saat süre verilmektedir. 20 saatlik süre içinde diğer bir ifade ile haftada 8 saatten 2,5 hafta süren nota okumanın (bona ve solfej yapma) çok verimli olmasının zor olduğu tespit edilmiştir. Bu süre zarfı içerisinde kursiyerlere müzik hakkında genel bilgiler verilir ancak nota değerleriyle basit birkaç bona alıştırmaya öğretilmesi önerilmiştir. Dolayısıyla öğrencinin temel müzik bilgi birikimi ve becerisi küçük seviyede kaldığını görmüştür. Çözüm olarak, çalgı programlarının tekrar gözden geçirilmesi, Pedagojik ve metodolojik yöntemlerin modüllere dahil edilerek ünite içeriklerinin ve sürelerinin yeniden belirlenmesi, bağlama kursu müfredatının amaca uygun bir şekilde kursiyerlerin en bilgili ve deneyimli kaynaklardan öğretilmesi sonucuna ulaşmıştır.

Bu çalışmaların seyri ve sonuçları, söz konusu araştırma sonuçlarının doğruluğunu kanıtlar nitelikte gözükmektedir.

4.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın ikinci alt problemi olan “Kurum bünyesinde yürütülen bağlama kurslarının açılması ve yürütülmesi hususunda yaşanan sorunlar nelerdir?” sorusuna ilişkin bulgular Tablo 4.2.’ de verilmiştir.

Tablo 4. 2. Paydaşların kurslarının açılması ve yürütülmesi hususunda yaşanan sorunlara yönelik görüşleri

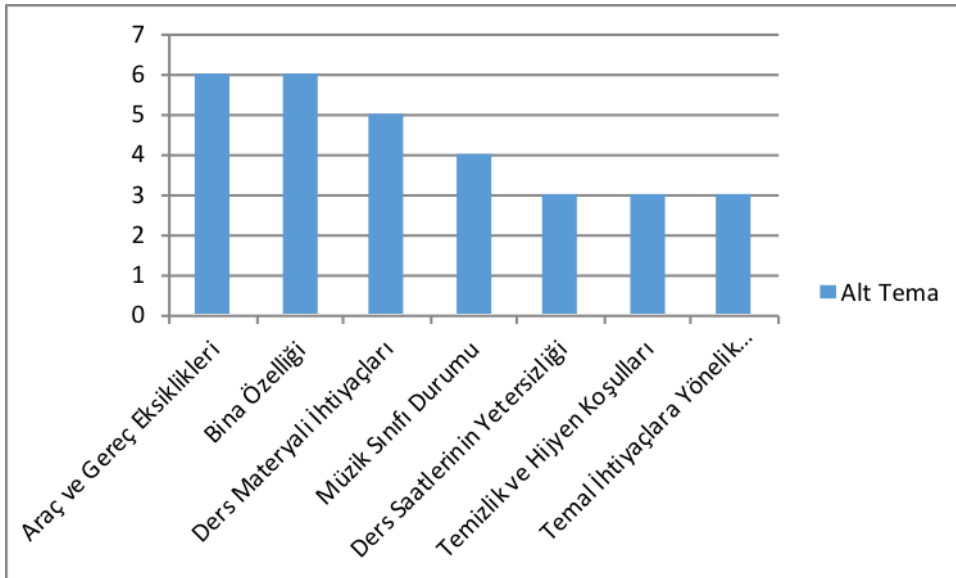
TEMA	ALT TEMA	KATILIMCILAR
Fiziksel Alt Yapı Ve Donanım Durumu	<ul style="list-style-type: none"> • Araç ve Gereç Eksiklikleri • Bina Özelliği • Ders Materyali ihtiyaçları • Müzik Sınıfı Durumu • Temizlik ve Hijyen Koşulları • Temel İhtiyaçlara Yönelik Durumlar 	KY1-KY3
Eğitimsel Planlama ve Programlama Sorunları	<ul style="list-style-type: none"> • Ders saatlerinin yeterliliği • Oryantasyon sürecindeki eksiklikler • Telafi Dersi Sorunları • Müfredat Durumu 	KY1-KY2-KY3

Tablo 4. 3. Paydaşların kurslarının açılması ve yürütülmesi hususunda yaşanan sorunlara yönelik görüşleri (Devamı)

Öğrenci Bazlı Sorunlar	<ul style="list-style-type: none"> • Öğrenci Düzeyi • Devamsızlık Sorunları • Sınıf Kapasitesi Sorunları 	KY1-KY3-KY4
Yürütme ve Güvenlik Sorunları	<ul style="list-style-type: none"> • Güvenlik Önlemlerinin Yetersizliği • Usta Öğretici Kaynaklı Sorunlar 	KY1-KY2-KY3-KY4

Tablo 4.2.'de görüldüğü gibi katılımcıların kurum bünyesinde yürütülen bağlama kurslarının açılması ve yürütülmesi hususunda yaşanan sorunlar konusundaki görüşleri dört tema altında toplanmıştır. Bunlar “Fiziksel Alt Yapı ve Donanım Durumu”, “Eğitimsel Planlama ve Programlama Sorunları”, “Öğrenci Bazlı Sorunlar” ve “Yürütme ve Güvenlik Sorunları” şeklinde sıralanmıştır. Temaları açıklayan on beş alt tema da bütünlüğü sağlamak adına işlevselliğini olumlu bir şekilde yerine getirmiştir. Bu alanda toplam dört kurum yöneticisi ile görüşülmüş ve alınan yanıtlar yorumlanarak daha önce konu ile ilgili yapılan çalışmalarla karşılaştırılmıştır. Çalışmaya KY1-KY2-KY3-KY4 olmak üzere 4 katılımcı katkı sağlamıştır. Çalışmaya ait veriler grafiklerle de desteklenmiştir. Veriler ile ilgili grafik ve katılımcı yorumları aşağıdaki gibidir;

Şekil 4.2. Kurum Yöneticilerinin Verdikleri Cevapların Dağılımı

“Eğitim programlarının ihtiyaça göre dñzenlenmemesi, kursiyerlerin maddi problemleri, bağlama kursu islenen sınıfın çok yetersiz olması, gerekli malzemelerin (bağlama, nota yazım tahtası, akıllı tahta, nota sehpaı, enstrñman sehpaı, vb.) yetersiz olması, kursa baııvuran oğrencilerin bazılarının bağlama alamamasından dolayı kursu bırakmaları, kursiyer devamsızlık sñrelerinin çok az olması, kurs ile ilgili bazen arz ve talebin karııılanmaması ve mevcut binanın çok eski ve gñncel olmaması.” KY1

“Eđitici ve usta oğreticilerin kursu yarıda bırakmaları, bu yıl tasarruf tedbirleri kapsamında fazla kurs aıılamaması, nitelikli ve donanımlı usta oğretici ve eğitmen bulunamaması. Eğitmen ve oğretmenlerin kurs için plan ve programlama yapamamaları, yapılması gereken mñfredatı bitirememeleri. Bazı eğitmen ve oğretmenlerin oğrenci seviyelerine inememeleri. Bazı eğitmenlerin ders zamanı ve sñrelerini planlayamamaları. Derse geıı girmeleri, kursu zamanından erken bitirmeleri. Akıam kurslarında gñvenlik gñrevlisinin olamamasından dolayı gñvenlik kaygıları. Eđiticilerin kursiyerler arasında pozitif ayırım yapmaları.” KY2

“Kurumumuzda maalesef bir mñzik sınıfı bulunmamakta. Kursiyerler standart sınıf ortamında ders gñrmekteler. Sıralar kñçük olduğu için enstrñmanları ıalmakta zorlandıklarını sñylñyorlar. Kurumumuzda maalesef demir baııka kayıtlı enstrñmanlar ve bağlamalar bulunmamakta. Maddi imkñnı olmayan kursiyerlere geııci de olsa bağlama veya baııka bir enstrñman temin edemiyoruz. Kurslar aıılırken bazen oğrenci bulmakta zorlanıyoruz.” KY3

“Veliler veya kursiyerler ders oğretmenine olumsuz yñnde baskı kurabiliyorlar. Ođrenci velisi veya oğrencilerin beklentileri çok fazla. Kısa sñre içinde hemen sonuı almak istiyorlar, buda eğitimin kalitesini olumsuz yñnde etki ediyor.” KY4

4.3. Üıñncü Alt Probleme İliıkin Bulgular

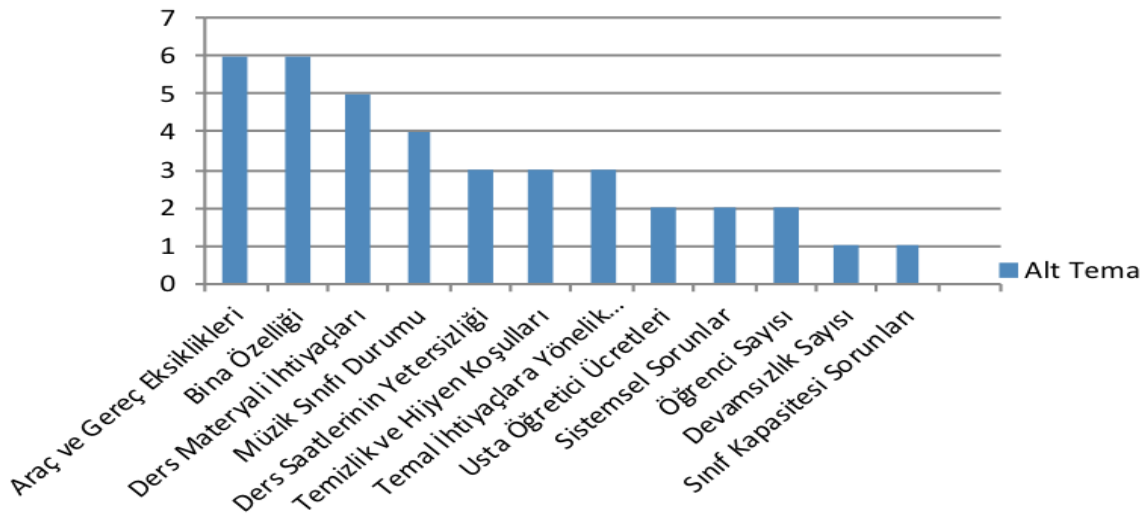
Araıtırmanın üıñncü alt problemi olan “Bağlama eğitimi sırasında oğretmenlerin yaıadığı sorunlar nelerdir?” sorusuna iliıkin bulgular Tablo 4.4.’ de verilmiıtır.

Tablo 4. 4. Paydaşların bağlama eğitimi sırasında usta öğreticilerin yaşadıkları sorunlara yönelik görüşleri

TEMA	ALT TEMA	KATILIMCILAR
Fiziksel Alt Yapı Ve Donanım Durumu	<ul style="list-style-type: none"> • Araç ve Gereç Eksiklikleri • Bina Özelliği • Ders Materyali ihtiyaçları • Müzik Sınıfı Durumu • Temizlik ve Hijyen Koşulları • Temel İhtiyaçlara Yönelik Durumlar • Öğretmenler Odası Durumu 	UÖ1-UÖ2-UÖ3-UÖ5-UÖ6
Eğitimsel Planlama ve Programlama Sorunları	<ul style="list-style-type: none"> • Ders saatlerinin yeterliliği • UÖ Ücretleri • Sistemsel Sorunlar 	UÖ1-UÖ2-UÖ3-UÖ5-UÖ6
Öğrenci Bazlı Sorunlar	<ul style="list-style-type: none"> • Öğrenci Sayısı • Devamsızlık Sorunları 	UÖ1-UÖ2-UÖ3-UÖ4-UÖ5-UÖ6

Tablo 4.4.'de görüldüğü gibi katılımcıların bağlama eğitimi sırasında öğretmenlerin yaşadığı sorunlar konusundaki görüşleri üç tema altında toplanmıştır. Katılımcıların çoğunluğu hemen hemen her alt temaya yönelik cevaplar vermişlerdir. Usta öğreticilerin genel olarak belirttikleri problemler arasında araç-gereçlerin yetersiz olması, bina özelliklerinin amaca uygun olmaması, öğretmenler odası olmadığı için aralarda vakit geçirecekleri bir yerin olmaması ve en önemlisi ekonomik durumlarının iyi olmaması gibi sorunlar yer almaktadır. Veriler ile ilgili grafik ve katılımcı yorumları aşağıdaki gibidir;

Şekil 4.3. Usta Öğreticilerin Verdikleri Cevapların Dağılımları

“Fiziki olumsuzluklardan başlarsak, öncelikle bir müzik sınıfı ya da bağlama dersi için uygun bir sınıf bulunmamakta. Her ders hangi sınıf boş ise orada ders yapılmakta, bazen diğer kurslardan dolayı çok küçük sınıflarda ders yapmak zorunda kalmaktayız. Bu yüzden önceki derste tahtaya yazdığımız notaları tekrar yazmak zorunda kalıyoruz buda zaman kaybı ve fazladan bir efor sarf etmeme neden oluyor. Sınıftaki akıllı tahtalar çalışmıyor, bazı prizlerde elektrik olamadığı için akıllı tahtalar kullanılmıyor. Sınıflarda eski tip sıralar kullanılmakta, buda bağlama çalmayı, oturuş pozisyonunu olumsuz yönde etkiliyor, kursiyerler sıkışıyor ve rahatsız oluyorlar. Sınıflarda yalıtım olmadığı için diğer kursiyerler rahatsız olabiliyor. Kurumun kendi bağlamaları yok. Bağlaması olmayan, maddi durumu zayıf kursiyerlere geçicide olsa bağlama temin edemiyoruz. Hizmet binasında sosyal anlamda bir kantin veya çay ocağı tarzında bir hizmet alamıyoruz. Teneffüs ve aralarda mağdur oluyoruz. Kurslarımız genelde akşam olduğu için akşama tuvalet ve lavabolar pek temiz olmuyor. Peçete veya kâğıt havlu olmuyor. İşleyiş ile ilgili sorunlara gelirse, sınıflar çok kalabalık en az 15 kişi olmadan kurs açılmıyor. Bazı sınıflar 25,30 kişiyi bulabiliyor. Bu durumda sağlıklı bir ders işlemek mümkün olmuyor. Çok farklı yaş gruplarında kursiyerler olduğu için algılama ve öğrenme seviyeleri farklılaşıyor, buda homojen bir yapı oluşturamıyor. Sayı azaldığı zaman ve 7 kişinin altına düştüğünde kurs hangi aşamada olduğuna bakılmadan kapatılıyor. Sınıflarda önceden başlayanlar ile yeni başlayanları ayıramadığımız için seviye farkları oluşmakta. Bazı kursiyerlerin beklentileri çok fazla, belirli bir teorik eğitim almadan hemen alaylı bir şekilde bağlama çalmak istiyorlar bu yüzden bazıları kursu bırakıyorlar.” ÖU1

“Bu senenin başında ekonomik tedbirler kapsamında usta öğreticilere bayağı bir süre kurs açılmadı. Bu da biz usta öğreticileri mağdur etti. Kurumda bağlama sınıfı veya müzik sınıfı yok. Sıralar rahatsız edici, öğrenciler rahat bağlama çalamıyorlar. Daha önce kursa gelmiş öğrenciler tekrar kayıt yaptıramıyorlar. Kurumun kendi bağlamaları bulunmuyor. Teneffüslerde çay veya kahve içme imkânı yok. Kursiyerler herhangi bir maddi ücret ödemedikleri için dersin kalitesi düşmekte, hiç çalışmadan gelen öğrenciler oluyor, onlara da kurs bitene kadar müdahil olamıyoruz. Sayı düştüğü zaman kurs kapanıyor. Öğrencilere verilen devamsızlık hakkı çok az. Çalışan ve öğrenci olanlar mağdur oluyor.” ÖU2

“Dersin yapıldığı bina eski ve bakımsız tuvalet ve lavabolar bazen çok temiz olmayabiliyor. Kurumda bağlama, nota sehпасı ve gerekli ders araç ve gereçleri bulunmamakta. Bir müzik sınıfı bulunmamakta, eski tip sıralar var oda rahatsız edici oluyor.

Bazı kursiyerler minder getiriyorlar. Yaş sınırı çok geniş olduğu için çok yaşlı insanlar geliyor buda diğer kursiyerlerin öğrenme sürecini geciktiriyor. Sınıflar çok kalabalık oluyor, oda bizler için zor oluyor. Akşam kurslarında öğrencilerin geliş ve gidişi zor oluyor. Sayı azaldığı zaman kurs kapatılıyor, bizim ücretimiz kesiliyor. Resmi günlerde ders ücretlerimiz ödenmiyor.” ÖU3

“Kurumun binası yeni, her türlü fiziki koşulları yeterli, sadece sorun olarak sınıfların kalabalık olması söylenebilir. Kurum olarak öğrencilerimize belge, eğitim sertifikası veremiyoruz. Bazı öğrenciler derse ön hazırlık yapmadan geliyorlar bu sorun oluyor. Öğretmen odası yok, aralarda boşa kalıyoruz.” ÖU4

“Binada müzik odaları yan yana, kalabalık olunca sesler karışıyor ve öğrencilerin konsantrasyonu bozuluyor. Dersler uzun sürüyor, küçük çocuklar sıkılıyor fakat veli ve işletmeci ders süresini uzun tutmak istiyor. Ders ücretleri çok düşük. Öğrenci kaybetmemek için fiyat güncellemesi yapılamıyor. Öğrenci ve veliler dersleri çok iptal ediyorlar, bu durum da mağduriyet yaşıyoruz. Öğrenci veya veliler normal eğitim sürecini beklemeden hemen sonuç almak istiyorlar, gerekli sabrı göstermiyorlar. Dershane sahibi sigorta veya özlük hakkımızdan feragat istiyor. Bina kışın soğuk oluyor. Yazında havasız oluyor.” ÖU5

“Ders ücretleri çok düşük. Dersliklerde yalıtım yok. Öğrenci ve velilerde devamlılık yok. Bazı öğrenciler veli baskısı ve zoruyla geldiği için dersler verimli olmuyor. Öğrenci ve veliler dersi çok iptal ediyorlar. Toplamda aldığım ücret beni tatmin etmiyor maalesef. Öğrencinin dersten önce çalışabilmesi için derslik yeterli değil. Öğrencilerin geneli derse hazırlıksız geliyor. Veli veya öğrenci ders ücretini ödemediğinde bizde ücret alamıyoruz. Ders programını iş sahibi yaptığı için sıkıntı yaşıyoruz. Hafta sonu çok yoğun oluyor, son dersler verimsiz geçebiliyor. Bazı veliler sırf gösteriş olsun veya başından savmak için bağlama kursuna gönderiyor.” ÖU6

BÖLÜM 5

5. TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. Tartışma ve Sonuç

Bu çalışmada Yaygın Eğitim Kurumlarında verilen bağlama eğitiminde karşılaşılan sorunlar paydaşların perspektifinden incelenmiştir. Çalışma Aksaray ilindeki yaygın eğitim çatısı altında bağlama eğitimi veren kamu ve özel kurumları kapsamaktadır. Çalışma, bu kurumlarda görevli kurum yöneticisi, usta öğretici ve bağlama öğrencilerini kapsamaktadır. Çalışma geniş bir perspektiften sürdürülmüş ve paydaşların bağlama eğitiminde karşılaştıkları sorunlar hakkında bilgiler elde edilmiş, araştırmanın nihayetinde çözüm önerileri sunulmuştur.

Araştırmanın birinci alt problemine ilişkin bulgularda öğrencilerin bağlama eğitiminde yaşadığı sorunların başında öğretmen kaynaklı sorunlar, araç ve gereç eksikliği, ders materyali ihtiyaçları, öğrenci sayısı fazlalığı, müzik sınıfı durumu, temel ihtiyaçlara ilişkin sorunlar, ders saati yetersizliği, oryantasyon sürecindeki eksiklikler, öğrenci düzeyi, devamsızlık sorunları, telafi dersi sorunları, güvenlik ve sınıf kapasitesi sorunları paydaş görüşleri neticesinde tespit edilmiştir. Alan yazın incelendiğinde; temizlik ve hijyen, telafi dersi ve güvenlik sorunları açısından bu çalışmanın dışında herhangi bir bulguya rastlanılmamıştır. Bu çalışma ile örtüşen sorunları tespit eden çalışmalar şu şekilde sıralamak mümkün. Karatay (2019), yaptığı çalışmada, fiziksel bazı yetersizliklerin olduğunu (müzik dersliği, asansör, kantin, gibi eksiklikleri) tespit ederek bu sorunlara ilişkin çözüm önerilerinde bulunmuştur. İkiz (2010), çalışmada fiziki ortam, materyal eksikliği, donanım ve malzeme eksiklerini tespit etmiş ve bu sorunlar neticesinde çözüm önerilerinde bulunmuştur. Daş, (2018) çalışmada fiziki materyallerin artırılması gerektiğine vurgu yapmıştır. Sarı (2021), çalışmada, bu kurumlarda görev yapan öğretmenlerin daha iyi eğitim almaları gerektiğini, bu kursların daha donanımlı bir hale getirilmesi gerektiğini vurgulamıştır. Bilen, (2020) yaptığı çalışmada, Gayret gösterme, yetenek, müzik algısı ve hisleri alt boyutların da önemli seviyede, sınıf ortamı ve çevresel faktörlerin ise süreçte bir alt düzeyde önem arz ettiğini vurgulamıştır. Birinci alt probleme ait bahsettiğimiz bu çalışmalar ile araştırmamızın bulguları ile örtüşen veriler elde etmişlerdir. Bu çalışmanın sonuçları ile örtüşmeyen bir çalışma ise, Turgut (2018), tarafından yapılmıştır. Yarı yapılandırılmış-yarı

yapılandırılmamış görüşme formunun uygulandığı çalışmada, kursiyerlere verilen bağlama eğitiminin memnuniyet düzeyleri araştırılmış, sunulan fiziki şartların yeterli olduğu ve genel olarak verilen bağlama eğitiminin memnun edici düzeyde olduğu tespit edilmiştir. Yine bu noktada Algı (2017)' nin "Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumlarda Bağlama Öğretme Yöntemleri" adlı çalışması incelendiğinde, toplu yapılan bazı derslerde seviye farklılığından dolayı verim alınmadığını çalışmada belirttiği tespit edilmiştir. Katılımcıların düzeyel uygunluk ile ilgili yaşadıkları sorunların mental sorunları beraberinde getirdiği düşünülürse, bu bağlamda katılımcılardan alınan veriler ile Algı (2017)' nin çalışmasında belirtilen ilgili noktalar örtüşmektedir.

Araştırmanın ikinci alt problemine ilişkin bulgularda kurum yöneticilerinin bağlama kurslarının açılması ve yürütülmesinde karşılaştıkları sorunlar incelenmiş, bu sorunların başında araç ve gereç eksiklikleri, bina özelliği, ders materyali ihtiyaçları, müzik sınıfı durumu, temizlik ve hijyen koşulları, ders saatlerinin yetersizliği, müfredat durumu, öğrenci düzeyi farklılıkları, devamsızlık sorunları, sınıf kapasitesi sorunları, güvenlik önlemlerinin yetersizliği ve usta öğretici kaynaklı sorunlar paydaş görüşleri neticesinde tespit edilmiştir. Bu çalışmanın ikinci alt problemi ile ilişkili alan yazın incelendiğinde, bu çalışma ile örtüşen çalışmaları şu şekilde sıralamak mümkün. Daş (2018)' in çalışmasında, Ankara' da özengen bağlama eğitimi veren müzik kurslarını incelemiş, bu çalışmaya kurum yöneticileri, öğretmen ve öğrenciler katılım sağlamışlardır. Kurum yöneticilerinin bu noktada materyal eksikliği ve öğretmen ücretlerinde bazen sorunlar yaşandığını belirtmiştir. Sarı (2021), Adana ili Seyhan ve Çukurova ilçelerinde hizmet veren özengen müzik eğitimi kurslarına dair yönetici, öğretmen, öğrenci ve velilerin de katılım sağladığı bir araştırma yapmıştır. Sarı (2021), özengen müzik eğitimi kurslarının öğrencilerin müzikal yeteneklerini geliştirmeleri için önemli bir role sahip olduğunu belirtmiştir. Bu kurumların geliştirilmesi için bazı tavsiyeler de sunulmuştur. Sarı (2021), bu kurumlarda görev yapan öğretmenlerin daha iyi eğitim almaları ve kursların daha donanımlı hale getirilmesinin olumlu yönde bir katkı sağlayacağını düşündüğünü belirtmiştir. Bizim çalışmamızdan farklı olarak, çalışmasında Sarı (2021), özengen müzik eğitimi veren özel kurumların yöneticilerinin maddi kaygılar da yaşadıklarını, kendilerini geliştirmelerinin öğrencilere ve eğitmenlere daha fazla katkı sağlayacağını düşündüğünü belirtmiştir. Araştırmamızda Sarı (2021) ve Daş (2018)' in bizim bulgularımızla örtüşen sonuçlara ulaştıkları tespit edilmiştir. Alan yazında Sarı (2021), Daş (2018)' in ve çalışmamızın dışında kurum yöneticilerini kapsayan başka bir çalışmaya rastlanmamıştır.

Araştırmanın üçüncü alt problemine ait bulgularda, usta öğreticilerin bağlama eğitimi esnasında yaşadığı sorunlar ile ilgili çalışmamızda tüm paydaşların dile getirdiği sorunlar ile karşı karşıya gelindiği tespit edilmiştir. Fiziksel ve donanımsal olarak; araç ve gereç eksikliği, bina özelliği, ders materyali ihtiyaçları, müzik sınıfı durumları, temizlik ve hijyen koşulları, temel ihtiyaçlara yönelik durumlar, öğretmenler odası durumu, eğitimsel planlama ve programlama sorunları olarak; ders saatlerinin yetersizliği, usta öğretici ücretleri ve sistemsal sorunlar olarak belirlenmiştir. Öğrenci bazlı sorunlar olarak; öğrenci sayısı fazlalığı ve devamsızlık sorunları paydaş görüşleri neticesinde tespit edilmiştir. Diğer paydaşlardan farklı olarak öğretmenler odası durumu, ders durumu, usta öğretici ve öğretmen ücretleri ve sistemsal sorunların mevcut olduğu tespit edilmiştir. Bizim bulgularımızla örtüşen çalışmaları şu şekilde sıralamak mümkündür. Gülaçar (2021), çalışmasını halk eğitim merkezi bünyesinde bağlama eğitimi veren usta öğreticilerin materyal ve kaynak eksiklikleri yaşadıklarını belirlemiş ve bu yönde çözüm önerileri sunmuştur. İnce (2021), çalışmasında amatör müzik eğitimi veren kurumlarda bağlama eğitiminde karşılaşılan sorunları incelemiş, kursiyerlerin yeteri düzeyde ön hazırlık yapmadıkları, kursiyerlerin farklı çalma seviyelerinde oldukları sonucuna ulaştığını belirtmiştir. Daş (2018), özengen müzik kurslarındaki bağlama eğitiminin ne seviyede olduğunu belirlemeye çalıştığı araştırmasında, öğrencilerin yeterli hazırlık yapmadan derse katıldıklarını belirtmiştir. İkiz (2010), İstanbul’da yaygın eğitim kurumlarında verilen bağlama eğitimi incelemiş, fiziki ortam, materyal eksikliği, donanım ve malzeme eksiklerini tespit etmiş ve çözüm önerileri sunmuştur. Yine bizim çalışmamızla örtüşen çalışmalara devam edecek olursak, Karatay (2019)’ in çalışmasını görmekteyiz. Karatay (2019), Bursa ve ilçelerindeki halk eğitim merkezlerini incelediği araştırmasında, fiziksel bazı yetersizliklerin olduğunu (müzik sınıfı, asansör, kafe/kantin) tespit etmiştir. Sarı (2021), Adana ili Seyhan ve Çukurova ilçelerinde hizmet veren özengen müzik eğitimi kurslarına dair çalışmasında, usta öğreticilerin ve öğretmenlerin daha iyi bir eğitim sürecinden geçmeleri gerektiği sonucuna ulaşarak tavsiyelerde bulunmuştur. İnce (2021), yaptığı çalışmada bizim bulgularımızdan farklı olarak, amatör müzik eğitimi veren kurumlarda bağlama eğitiminde karşılaşılan problemleri incelemiş, okullarda verilen temel müzik eğitiminin okul dışında alınan müzik eğitimlerine yarar sağlayacak düzeyde olmadığını, kursiyerlerin yeteri kadar günlük çalışma ve tekrar yapmadıklarını tespit etmiştir. Yine, İnce (2021), çalışmamızdan farklı olarak Türkülere ilgisi olmayan (Türkü bilmeyen, dinlemeyen) kişilerin bağlama öğrenmek istemeleri, sadece kursa katılarak bağlama çalmayı öğrenebileceklerini düşünmeleri gibi olumsuz etkenlerle sıklıkla karşılaşmış ve bu durumun bağlama öğrenimini olumsuz yönde etkilediğini söylemiştir. Bizim çalışmamızdan farklı

olarak Daş (2018), çalışmanın sonucunda, mezun oldukları okul açısından usta öğreticilerin büyük ölçüde mesleki müzik eğitimi verilmeyen okullardan mezun olduklarını tespit etmiştir. İlgili alan yazın incelendiğinde, bu çalışmada diğer çalışmalardan farklı olarak temizlik ve hijyen koşulları, planlama ve programlama sorunları, usta öğretici ve öğretmenlerin özlük haklarında sorunlar yaşadıklarının tespit edildiği görülmektedir.

Araştırmanın sonucunda yaygın eğitim kurumlarında verilen bağlama eğitimi sürecinde kursiyerlerin karşılaştığı sorunların başında; fiziksel alt yapı ve donanım eksikliği, eğitimsel planlama ve programlama sorunları, öğrenci kaynaklı sorunlar, yürütme ve güvenlik sorunlarının ön planda olduğu tespit edilmiştir. Kurum yöneticilerinin karşılaştığı sorunların başında; fiziksel alt yapı ve donanım eksikliği, eğitimsel planlama ve programlama sorunları, yürütme ve güvenlik sorunlarının olduğu tespit edilmiştir. Son olarak, usta öğreticilerin karşılaştığı sorunların başında fiziksel alt yapı ve donanım eksiklikleri, eğitimsel planlama ve programlama sorunları, öğrenci kaynaklı sorunların olduğu ve süreci olumsuz yönde etkilediği sonucuna varılmış olup, bu sorunlara yönelik çözüm önerileri sunulmuştur.

5.2.Öneriler

- Araştırmadan elde edilen sonuçlar çerçevesinde şu öneriler oluşturulmuştur:
- Yaygın eğitim kurumlarında verilecek dersler planlanırken çalışma ortamı (sınıf, sahne, salon, vb.) planlamasının doğru bir şekilde yapılması önerilmektedir.
- Eğitim ortamının fiziksel ve yapısal tasarımının öğrenci ve öğretmenlerin temel ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde belirlenmesi önerilmektedir.
- Ders saatlerinin öğrenci ve öğretmenlerin ulaşım ve güvenlik haklarının göz önünde bulundurarak planlanması önerilmektedir.
- Yaygın eğitim kurumlarının belirli bir izin ve denetim altında hizmet verdiğini göz önüne alarak, materyal ve eğitim ortamı şartlarının iyileştirilmesi için ilgili organlardan yardım ve destek istenmesi önerilmektedir.
- Kurum bünyesinde görevlendirilen usta öğreticilerin özlük hakları, ekonomik durumlarının ve çalışma koşullarının en iyi şekilde korunması ve en üst sınıra çekilmesi önerilmektedir.

- Öğrencilere yönelik disiplin ve devamsızlık konuları ile ilgili net ve caydırıcı kuralların belirlenmesi, var ise gözden geçirilerek güncellenmesi önerilmektedir.
- Kurum bünyesinde çalışmayı kabul eden usta öğretmenlerin denetiminin sıkılaştırılarak, ders saati ve sınıf içi disiplin kurallarına uymalarının sağlanması önerilmektedir.
- Materyal ve eğitim koşullarının uygunluğuna göre ders planlaması yapılması ve öğretmenin kaliteli hizmet verebileceği oranda öğrenci kaydının alınması önerilmektedir.
- Eğitim verilen kurumlarda müfredat planına uygun kaynakların oluşturulması ve hizmete sunulması önerilmektedir.
- Öğretmen veya usta öğretmenlerin öğrencilere eşit durumda yaklaşması ve düzeylerine uygun eğitim anlayışıyla faaliyetlerini sürdürmesi önerilmektedir.

KAYNAKÇA

- Acun, H. (2015). Halk Eğitim Merkezi Kurslarına Katılan Kursiyerlerin Beklentileri ve Memnuniyet Düzeyler-Katamonu İl Örneği (Yayınlanmamış Yüksek lisans Tezi). Okan Üniversitesi.
- Aksoy, Y. (2015). Yüksek Lisans Tezi. *Özengen Keman Eğitiminde Video Destekli Öğretimin Keman Performansına Etkisi*. Konya: Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Aksoy, Y. (2022). Müzik Öğretmenlerinin Geçici Koruma Statüsündeki Öğrencilerin Müzik Eğitimine Yönelik Görüşleri. *MSGSÜ Sosyal Bilimler Dergisi*, s. 2 (26), 439-458.
- Algı, S. (2017). Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumlarda Bağlama Öğretim Yöntemleri (Konya İli Örneği). *Fine Arts*, 12(2),64-82.
- Bakır, K. (2015). *Demokratik Eğitim John Dewey'in Eğitim Felsefesi Üzerine*. Ankara: Pegem Akademi.
- Belediyesi, A. (tarih yok). *Aksaray Belediyesi*. 03 05, 2025 tarihinde <https://www.aksaray.bel.tr> adresinden alındı.
- Bilen, H. (2020). Yüksek Lisans Tezi. *Özengen (Amatör) Müzik Eğitimi Alan Öğrencilerin Müzikal Motivasyon Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi*. Kocaeli: Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Burubatur, M. (2006). Yüksek Lisans Tezi. *Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Ana Bilim Dallarında Birinci Sınıf 1. ve 2. Yarıyıl Viyolonsel Eğitiminde En Çok Kullanılan Metot Etüt ve Egzersizlerin İncelenmesi*. Konya: Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Celep, C. (2003). *Halk Eğitimi*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Creswell, J. W. (2013). *Nitel Araştırma Yöntemleri: Beş Yaklaşımına Göre Nitel Araştırma ve Araştırma Deseni*. Siyasal Yayınları.

- Daş, O. (2018, Haziran). Yüksek Lisans Tezi. *Müzik Kurslarında Verilen Bağlama Eğitimi Durumunun İncelenmesi (Ankara İli Örneği)*. Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Demirkaya. (2023). Doktora Tezi. *Çocuklarda Bağlama Eğitimine Yönelik Uzman Görüşlerinin Değerlendirilmesi*. Konya: Necmettin Erbakan Üniversitesi.
- Dursun, D., & Dursun, B. K. (2022). Türk Halk Müziği Bağlamında Değerler Eğitimi Boyutuyla Bağlamanın Sosyokültürel, Ekonomik ve Dinsel Bir Çalgı Olarak Kullanımı. *İnönü Üniversitesi Kültür ve Sanat Dergisi*, 240,248.
- Ersoy, A. F. (2017). Eğitimde Nitel Araştırma Desenleri İçinde Fenomenoloji. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Fidan, N. (2012). *Okulda Öğrenme ve Öğretme*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Fidan, N., & Erden, M. (1998). *Eğitime Giriş*. İstanbul: Alkım Yayınları.
- Gülaçar, F. M. (2021). Halk Eğitim Merkezi Bünyesindeki Bağlama Derslerinin Yürütülmesinde Karşılaşılan Sorunlar: Van İli Örneği. Van, Tuşba: Van 100. Yıl Üniversitesi.
- İkiz, F. (2010). Yüksek Lisans Tezi. *İstanbul' da Yaygın Eğitimde Görülen Bağlama Eğitim Problemleri*.
- İnce, R. (2021). Yüksek Lisans Tezi. *Amatör Müzik Eğitimi Veren Kurumlarda Temel Bağlama Eğitiminde Karşılaşılan Problemler ve Çözüm Önerileri (Polatlı Belediyesi Örneği)*. Ankara: Gazi Üniversitesi.
- Karatay. (2019). Yüksek Lisans Tezi. *Yaygın Eğitim Kurumlarında Öğrenim Gören Kursiyerlerin Müzik Eğitim Kurslarına Yönelik Görüşlerinin İncelenmesi*. Malatya: İnönü Üniversitesi.
- Kuvan, H. (2008). Örgün ve Yaygın Eğitimin Girişimciler Üzerindeki Etkileri (Malatyalı Girişimciler Üzerine Bir Uygulama). *Yüksek Lisans Tezi*. Türkiye: İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

- MEB. (1973). *Milli eğitim temel kanunu*. <https://www.mevzuat.gov.tr:https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuatmetin/1.5.1739.pdf> adresinden alındı
- MEB. (2012). *Halk Eğitimi Nedir*. <https://www.meb.k12.tr:https://ecebathem.meb.k12.tr> adresinden alındı
- Öktem, Ü. (2005). Fenomenoloji ve Edmund Husserl'de Apaçıklık (Evidenz) Problemi. *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi*, 27-55.
- Özata, C. (2019). Doktora Tezi. *Başlangıç Düzeyi Bağlama Eğitiminde Programlı Öğretim Modelinin Çalma Performansına Etkisi: Halk Eğitim Merkezi Örneği*. Bolu: Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Özdek, A. (2005). Yüksek Lisans Tezi (Yayımlanmamış). *Bağlamanın İlköğretim IIKademe Sınıflarındaki Müzik Eğitiminde Kullanımına Yönelik Bir Çalışma*. Selçu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Özdek, A. (2012). Özengen Müzik Eğitim Kurumlarında Verilen Gitar Eğitiminde Veli ve Öğrenci Beklentilerine Yönelik Bir Araştırma:Kayseri Örneği. *Niğde 10. Müzik Eğitimi Sempozyumu* (s. 25-27). Niğde: Niğde.
- Parasız, G. (2009). Eğitim Müziği Eksenli Keman Öğretiminde Kullanılmakta Olan Çağdaş Türk Müziği Eserlerinin Tespitine Yönelik Bir Çalışma. *Sanat Dergisi*, 19.
- Sarı, A. (2021). Yüksek Lisans Tezi. *Adana İli Seyhan Ve Çukurova İlçelerinde Verilen Özengen Müzik Eğitime İlişkin Görüşler*. Konya: Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Say, A. (2005). *Müzik Ansiklopedisi*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Sayan. (2011). Yüksek Lisans Tezi . *Milli Eğitim Bakanlığı Halk Eğitim Merkezlerinde 100 Saatlik Temel Bağlama ve 150 Saatlik Temel Düzey Bağlama Kursunun Ünitelendirilmiş Yıllık Planının Değerlendirilmesi*. İstanbul: Haliç Üniversitesi.
- Senemoğlu, N. (2013). *Gelişim,Öğrenme ve Öğretim:Kuramdan Uygulamaya*. Ankara: Yargı Yayınevi.

- Sözen, İ. (2002). Yüksek Lisans Tezi . *Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinde Bağlama Eğitimi ve Çok Sesli Yapılanma Çalışmalarının Bu Sürece Yansıması*. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Şişman, M. (2007). *Eğitim Bilimlerine Giriş*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Tanrıöver, A. U., & Başaran Tanrıöver, G. (2015). Genel Özengen Ve Mesleki Müzik Eğitimi Süreci İçinde Verilen Keman Eğitiminde Karşılaşılabilecek Olası Güçlükler. *International Journal of Social Science*, Cilt:32, Sayı:3, 555-567.
- Tepeli, H. (2018). Yüksek Lisans Tezi. *Ankara' daki Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumların Çok Yönlü İncelenmesi*. Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Tokatlı, B., & Mustul, Ö. (2020). Özengen müzik eğitimi sürecinde çalgı eğitimi alan öğrencilerin çalgı çalışmalarını etkileyen faktörler. *Gece Kitaplığı. Güzel Sanatlar Alanında Akademik Çalışmalar* , 59-82.
- Töremen, F. (2014). *Eğitim Bilimlerine Giriş*. İstanbul: İdeal Kültür Yayıncılık.
- Turgut, H. (2018). Yüksek Lisans Tezi. *Halk Eğitim Merkezi Bağlama Eğitimi Kurslarına Katılan Kursiyerlerin Memnuniyet Düzeylerinin Belirlenmesi*. Konya: Necmettin Erbakan Üniversitesi.
- Uçan, A. (1997). *Müzik Eğitimi*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Uçan, A. (2005). *Müzik Eğitimi*. Ankara: Evrensel Müzikevi.
- Ural, A. (2012). Örgün Eğitim İle Kazanılan Nitelikler. *Gazi Üniversitesi Endüstriyel Sanatlar Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12-20.
- Ürün , T. (2015). Karşılaştırmalı Tonal Ve Makamsal Dizi Öğretiminin Silahlı Kuvvetler Bando Okulları Öğrencilerinin Bilişsel Gelişimlerine Etkisi. . *Yüksek Lisans Tezi*. Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Yener, S. (2007). *Geçmişten Geleceğe Bağlama Halk Müziğinde Çalgılar* . Kocaeli : Motif Vakfı Yayınları.
- Yeşilyaprak, B. (2012). *Eğitimde Rehberlik Hizmetleri*. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.

Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2006). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin.

EKLER

EK-1 Etik Kurul Onayı

NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL VE BEŞERİ BİLİMLER BİLİMSEL ARAŞTIRMALAR ETİK KURULU
ETİK KURUL KARARI

Etik Kurul Toplantı Tarihi/Sayısı ve Karar No	Tarih :17/05/2024 Toplantı Sayısı: 10 Karar No :2024/435
Araştırmanın Başlığı	Yaygın Eğitim Kurumlarında Verilen Başlangıç Eğitiminde Karşılaşılan Sorunlar ve Çözüm Önerileri.
Sorumlu Araştırmacı	Doç. Dr. Yakup AKSOY
Yardımcı Araştırmacı	Yalçın KIZILKAN Lisansüstü Öğrenci
Etik Kurul Kararı	19415 sayılı başvuru Etik Kurul tarafından değerlendirilmiş olup, başvurunun bilimsel araştırma etiği açısından "Uygun" olduğuna karar verilmiştir.

EK-2 MEB Araştırma İzni

Aksaray Halk Eğitimi Merkezi M¼d¼rl¼đ¼ne

Başvuru No: MEB.TT.2025.023362

Uygulama Yapılacak MEB Teşkilatının Kurum Kodu: 190175

T.C. Kimlik No:

Adı Soyadı: YALÇIN KIZILKAN

Araştırmanın Adı: Yaygın Eğitim Kurumlarında Verilen Bağlama Eğitiminde Karşılaşılan Sorunlar ve Çöz¼m Önerileri

Araştırmanın Niteliği: Yüksek Lisans Tezi

Araştırmanın Örnekleme / Çalışma Grubu: Okul / Kurum M¼d¼r Yardımcısı

Uygulama Yapılacak MEB Teşkilatı: Aksaray Halk Eğitimi Merkezi

Uygulama Yapılacak Birim: Halk Eğitimi Merkezi

Uygulama Yapılacak İl: AKSARAY

Veri Toplama Aracının Başlığı: Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu

Araştırma Uygulama İzininin Kabul Tarihi: 14.04.2025

Araştırmanın Uygulama İzininin Bitiş Tarihi: 14.04.2026

Yukarıda kimliği yazılı araştırmacı "Araştırma Uygulama İzinleri Genelgesine (2024/41)" göre belirtilen kapsamda araştırmasını yapmayı taahh¼t etmiştir. Araştırmacının bilgi ve belgelerinin uygunluğu kontrol edilmiş olup araştırma uygulama izni AKSARAY İl Millî Eğitim M¼d¼rl¼đ¼ tarafından onaylanmıştır.

NOT: Okul/kurum yöneticileri tarafından "Araştırma Uygulama İzni" belgesinin ve veri toplama araçlarının (araçlardaki maddelerinin) mod¼lde yer alan belge ve araçlarla aynı olduğu kontrol edilmelidir. Belgeler aynı olmadığı durumda araştırma uygulama izni verilmeyecektir.

* Başvuru detayını görünt¼lemek ve belgeyi doğrulamak için '<https://arastirmaiznileri.meb.gov.tr/belge-dogrula>' bağlantısını kullanınız.

- Araştırma Uygulama İzinleri Başvuru ve Değerlendirme Sistemi -

EK-3 Enstitü Yönetim Kurulu Kararı

T.C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü

Yazı No : E-71052239-100-539443
Konu : Tez Önerisi (Yalçın KIZILKAN)

26.07.2024

DAĞITIM YERLERİNE

Enstitümüz Yönetim Kurulu'nun karar sureti aşağıya çıkartılmıştır.
Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

TARİH	23.07.2024
TOPLANTI	28
KARAR NO	07
KONU	Tez Önerisi (Yalçın KIZILKAN)
KARAR	
Enstitümüz Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı Tezli Yüksek Lisans Programı 22830901927 numaralı öğrencisi Yalçın KIZILKAN ile ilgili Bilim Dalı Başkanlığının 12.07.2024 tarih ve 533117 sayılı yazısı ile ekleri görüşüldü. Adı geçen öğrencinin tez önerisinin uygun olduğuna , kararın danışmanına, öğrenciye ve Bilim Dalı Başkanlığına bildirilmesine oy birliği ile karar verildi.	
TEZ ADI TÜRKÇE	Yaygın Eğitim Kurumlarında Verilen Bağlama Eğitiminde Karşılaşılan Sorunlar ve Çözüm Önerileri
TEZ ADI İNGİLİZCE	Problems Encountered in Baglama in Non-Formal Education Institutions and Solution Suggestions
DANIŞMAN	Doç. Dr. Yakup AKSOY

Doç. Dr. Mevlüt AYDOĞMUŞ
Enstitü Müdürü

Dağıtım:
Eğit. Bil. Enst. Müzik Eğitimi Bilim Dalına
ayrın Dr. Öğr. Üyesi Yakup AKSOY

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu : 8657-5B0V-0TDO Belge Doğrulama Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/necmettin-erbakan-ebys>

Adres : AKEF Eğitim Bilimleri Enstitüsü A1 BLOK NO:146 MERAM/KONYA
Telefon No : 0332 324 76 60

Fax No : 0332 324 55 10

Bilgi İçin : Merve AKÇİL
Sürekli İşçi

Posta :

İnternet Adresi : <http://www.erbakan.edu.tr>

Telefon No:0332 324 76 60

EK-4 Gönüllü Katılımcı Onay Formu

NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL VE BEŞERİ BİLİMLER BİLİMSEL ARAŞTIRMALAR ETİK KURULU
GÖNÜLLÜ KATILIMCI ONAY FORMU
(Katılımcı Bilgisi Olmadan Doldurulmalıdır)

Sizi tez yazarı Yalçın KIZILKAN, danışmanı Doç. Dr. Üyesi Yakup AKSOY tarafından yürütülen “Yaygın Eğitim Kurumlarında Verilen Bağlama Eğitiminde Karşılaşılan Sorunlar ve Çözüm Önerileri” başlıklı araştırmaya davet ediyoruz. Bu araştırmanın amacı yaygın eğitim kurumlarında verilen bağlama eğitiminde karşılaşılan sorunları tespit etmek ve çözüm önerilerini paydaş görüşleri doğrultusunda incelemektir. Araştırmada sizden tahminen 30-35 dakika ayırmanız istenmektedir.

Bu çalışmaya katılmak tamamen GÖNÜLLÜLÜK esasına dayanmaktadır.

Çalışmanın amacına ulaşması için sizden beklenen, bütün sorulara, kimsenin baskısı veya telkini altında olmadan, size en uygun gelen cevapları içtenlikle vermenizdir. Bu formu okuyup onaylamanız, araştırmaya katılmayı kabul ettiğiniz anlamına gelecektir. Ancak, çalışmaya katılmama veya katıldıktan sonra herhangi bir anda çalışmayı bırakma hakkına da sahiptir.

Bu çalışmadan elde edilecek bilgiler tamamen araştırma amacı ile kullanılacak olup KİŞİSEL BİLGİLERİNİZ GİZLİ TUTULACAKTIR; ancak verileriniz yayın amacı ile kullanılabilir.

Eğer araştırmanın amacı ile ilgili verilen bu bilgiler dışında, şimdi veya sonra daha fazla bilgiye ihtiyaç duyarsanız, araştırmacıya şimdi sorabilir veya aşağıdaki iletişim bilgilerinden ulaşabilirsiniz.

Yardımcı Araştırmacı/Sorumlu Araştırmacı Tarafından Doldurulacak	
Katılımcının kişisel bilgilerinin gizli tutulacağını, katılımının çalışma kapsamında sağlayacağı tüm verilerin etik kurallara göre işleneceğini ve bu etik kuralların ihlali durumunda, ortaya çıkacak tüm sorumluluğu kabul ettiğimi beyan ederim.	
Unvanı, Adı-Soyadı:	Doç. Dr. Yakup AKSOY / Yalçın KIZILKAN
Tarih:	
İmza:	
Yetişkin Katılımcının Kendisi tarafından doldurulacak	
☐ Yukarıda yer alan ve araştırmadan önce katılımcıya verilmesi gereken bilgileri okudum ve katılmam istenen çalışmanın kapsamını ve amacını, gönüllü olarak üzerime düşen sorumlulukları anladım.	
☐ Çalışma hakkında yazılı/sözlü açıklama araştırmacı tarafından yapıldı ve kişisel bilgilerimin özenle korunacağı konusunda yeterli güven verildi.	
☐ Bu koşullarda, araştırmaya kendi isteğimle, hiçbir baskı ve telkin olmaksızın katılmayı kabul ediyorum.	
18 Yaş Altı Kısıtlı Katılımcının Velisi/Vasisi tarafından doldurulacak	
☐ Yukarıda yer alan ve araştırmadan önce katılımcıya verilmesi gereken bilgileri okudum ve bu çalışmanın kapsamını ve amacını, gönüllü katılımcılara düşen sorumlulukları anladım.	
☐ Çalışma hakkında yazılı/sözlü açıklama araştırmacı tarafından yapıldı ve katılımcının kişisel bilgilerinin özenle korunacağı konusunda yeterli güven verildi.	
☐ Bu koşullarda, Velisi/Vasisi bulunduğum .....'nın araştırmaya kendi isteğimle, hiçbir baskı ve telkin olmaksızın katılmasını kabul ediyorum.	
Araştırma tamamlandığında genel/özel sonuçların benimle paylaşılmasını	☐ İstiyorum ☐ İstemiyorum
Adı-Soyadı: veya Katılımcı Kodu:	
Tarih:	
İmza:	
İletişim Bilgileri (İsteğe bağlı):	

Bu form, katılımcının kendisi/velisi/vasisi tarafından imzalandıktan sonra araştırmacıya teslim edilecektir. Ayrıca talep edildiği takdirde, bu formun bir nüshası katılımcıya verilecektir.

EK-5 Araştırma Soruları

ARAŞTIRMA SORULARI

Değerli katılımcı; bu alışma “**Yaygın Eğitim Kurumlarında Verilen Bağlama Eğitiminde Karşılaşılan Sorunlar ve özüm Önerileri**” başlıklı bir yüksek lisans tezi çalışmasıdır. Tez yazarı Yalçın KIZILKAN danışmanı ise Doç. Dr.Yakup AKSOY’ dur. Çalışma sonuçları ile yaygın eğitim kurumlarındaki bağlama eğitimine ilişkin sorunlar paydaş görüşleri ile ortaya koyulacaktır. Bu bağlamda aşağıdaki sorulara vereceğiniz cevaplar önem taşımaktadır. Araştırma boyunca kimliğiniz ve sorulara vereceğiniz cevaplar gizli tutularak sadece araştırmacı tarafından değerlendirilecektir. Veriler sadece araştırmada kullanılacak ve üçüncü kişilerle paylaşılmayacaktır. İlginiz için teşekkür ederim.

DANIŞMAN

Doç. Dr. Yakup AKSOY
Necmettin Erbakan Üniversitesi
AKEF Müzik Eğitimi Anabilim Dalı

TEZ YAZARI

Yüksek Lisans Öğrencisi
Yalçın KIZILKAN

Kurum Yöneticilerine Yönelik Araştırma Soruları

1. Yaşınız:
2. Cinsiyetiniz:
3. Hangi bölümden mezunsunuz:
4. Görev süreniz:
5. Nerede çalışmaktasınız (Kurum türü):
6. Kurumunuz bünyesinde yürütülen bağlama kurslarının açılması ve sürdürülmesi sırasında yaşadığınız sorunlar nelerdir?

Bağlama Öğretmeni/Usta Öğreticilere Yönelik Araştırma Soruları

1. Yaşınız:
2. Cinsiyetiniz:
3. Hangi bölümden mezunsunuz:
4. Görev süreniz:
5. Nerede çalışmaktasınız (Kurum türü):
6. Bağlama eğitiminde karşılaştığınız sorunlar (Ulaşım, ders zamanı, ders süresi, çalgı kalitesi, öğrenci hazır bulunuşluğu, fiziki ortam, ders materyalleri ve kaynaklar, kursun sürdürülebilirliği vb.) nelerdir?

Bağlama Öğrencilerine Yönelik Araştırma Soruları

1. Cinsiyetiniz?
2. Yaşınız?
3. Eğitim durumunuz?
4. Bağlama eğitim sürecinde karşılaştığınız sorunlar (Ulaşım, ders zamanı, ders süresi, çalgı kalitesi, öğrenci hazır bulunuşluluk, fiziki ortam, ders materyalleri ve kaynaklar, kursun sürdürülebilirliği vb.) nelerdir?

